

ROSAMARIASERRA.CAT

EL FILL TROBAT

DE

ROSA MARIA SERRA REIXACH

DEDICATÒRIA

DEDICO LA NOVEL·LA A TOTES LES DONES.

VULL DENUNCIAR EL MASCLISME VIGENT AVUI DIA, LA MANCA D'OPORTUNITATS I DE LLIBERTAT SEXUAL QUE HA PATIT I PATEIX ENCARA LES DONES A LA NOSTRA TERRA I AL MÓN.

AQUESTA NOVEL·LA VOL DENUNCIAR LA DISCRIMINACIÓ, LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ELS PENSAMENTS I LES ACCIONS MASCLISTES HABITUALS EN LA NOSTRA SOCIETAT QUE LIMITEN O DIFICULTEN L'EXIT PROFESSIONAL O PERSONAL DE LA DONA. LA MATERNITAT ÉS UNA OPCIÓ, NO L'ÚNICA, EN LA REALITZACIÓ PERSONAL DE LA DONA.

LES DONES SOM HUMANES, LES PROTAGONISTES D'AQUESTA NOVEL·LA TAMBÉ HO SÓN, PER AIXÒ LES VEIEM EN ELS SEUS ENCERTS I EN ELS SEUS ERRORS, COM ELS HOMES. EN AQUEST SENTIT SOM IGUALS, HUMANS TOTS. I COM A TALS, TOTS, SIGUEM HOMES O DONES, TENIM ELS MATEIXOS DRETS.

Vaig trobar-la a peu de les escales del metro. Era allí, dins el cotxet tota sola dormint plàcidament. M'hi vaig apropar, li vaig donar una ullada, i llavors va obrir els ulls, em va mirar amb uns ulls verds, grossos, brillants i, vés per on, em va somriure. Ah! Aquell somrís m'escalfà el cor com un raig de sol. El dolor de viure en soledat s'esvaí durant uns breus instants, i per primer cop, després de molt de temps, ja no recordo des de quan, em vaig sentir jove, sense ser-ho. Per un breu instant va renéixer dins meu una vitalitat ja oblidada i em vaig tornar a sentir útil. Sí, m'envaí la il·lusió en veure aquell somrís net i sincer de la innocent criatura, la il·lusió de tornar a ser mare. No vaig pensar en res més.

-Sap què? Vaig donar-li el dit i me'l va agafar fort. Vaig copsar que era una criatura sana, vigorosa. Llavors... vaig mirar cap a una banda i a l'altra, però no hi havia ningú al voltant, ningú! Li ben asseguro, no hi havia absolutament ningú tenint cura de la criatura. Vaig adonar-me que era un nen i que feia una ganyota, es va enrojolar i gemegà. Estàvem sols, ell i jo. Ja li he dit. Vaig agafar-lo per consolar-lo i vaig comprendre que necessitava el meu ajut. Així que me'l vaig emportar cap a casa, on vaig canviar-li els bolquers. En el cotxet, hi havia una bossa amb bolquers i un biberó. Sort d'això! Després el nen es va quedar més tranquil, pobret. Ja m'entén.

Duia una cadeneta d'or, m'hi vaig fixar. Era molt bonica. Però no hi duia cap inscripció amb el seu nom.

Així ho recorda la Carme vint anys més tard davant del jutge.

-A casa tenia encara guardada la roba i els estris que havia comprat per a la Meri. Era el moment de fer-ho servir, ho conservava tot net i polit, com el primer dia. Ara faria servei a aquella criatura. Era un nen, però tant se val. Li compraré nines –vaig pensar. Aviat faria fred i necessitaria roba d'abric, però mentrestant aquella robeta de color crema, rosa i estampada de viscosa i cotó, aquells mitjonets menuts de fil, els pitets, el

barnús groc, la petita vànova blavosa, li anirien molt bé. Tot era allí perquè havia estat incapaç de donar-ho o llençar-ho. Tot ho tenia ben guardat i endreçat, però ho tornaria a treure de l'armari perquè tornaria a ser mare. Sí, qui m'ho anava a dir després de tants anys, ara que ja tinc alguns cabells blancs. Els problemes potser vindran després, perquè les veïnes em preguntaran per la criatura, per la seva procedència i el seu destí. I, evidentment, per la identitat del nen que jo desconec.

La Carme va comprendre que si es volia quedar amb la criatura, havia de marxar, renunciar a tot el que tenia i fugir de les preguntes incòmodes, per poder començar de nou en un lloc on no la coneguessin, on pogués donar-li un nom al seu fill, una educació. Això sí, no li faltaria de res!

El jutge li preguntaria anys més tard què pensava fer amb la partida de naixement, amb les dades del registre civil i no va respondre, perquè no hi havia pensat mai. Ella pensava en la seva nova maternitat, en el futur del seu fill, encara que no ho fos. I així va decidir, abans que res, demanar unes vacances a la feina, ja que el seu cap li devia. No se les havia preses perquè no les necessitava, però ara era el moment adient. Primer trucaria el seu cap per dir-li que a l'endemà no hi aniria perquè estava malalta. No ho estava mai, però tothom pot emmalaltir un dia o altre, no té res d'estrany.

Necessitava temps per estudiar la fugida, per preparar-la i portar-la a terme sense que ningú la trobés a faltar. De família, ja no en tenia. Només un parell d'amigues i unes quantes veïnes o el mateix senyor Vidal, per qui treballava des de feia vint anys, podien buscar-la. Els donaria una explicació convincent, sense esmentar el nen, és clar.

Només havia de cavil·lar una mica per trobar solucions als problemes amb què es podia trobar. Ara més que mai havia de ser prudent i alhora decidida, agosarada, intel·ligent, per no aixecar sospites. Qui la coneixia no havia de pensar res d'estrany d'ella. No feia res de dolent, al capdavall, aquella criatura havia estat abandonada. No volia que el portessin a un orfenat, perquè una criatura innocent ha de pagar aquest elevat preu essent una víctima? I el que no hauria volgut per a la seva Meri, tampoc no ho volia per a aquell nen.

—Pobra Carmeta, que soleta s'ha quedat!- deien algunes veïnes, coneixedores de les circumstàncies de la seva vida. La compassió no era,

però, el que més necessitava ella. Ben al contrari, necessitava algú per tenir-ne cura, per abocar-hi tot el seu amor de mare. Volia sentir-se viva.

La criatura no donava més feina de la que comporta un nen de sis mesos, es portava molt bé. La Carme li agraiïa que fos un bon minyó i dormís tota la nit. Tampoc no li donava massa feina a l'hora de menjar, semblava agradar-li tot el que li donava. Què volia més? Aquella criatura li havia caigut del cel!

Criar i educar una criatura requereix una energia que potser ella ja no tenia, però s'havia revitalitzat amb la criatura. Se sentia més jove i forta que mai.

L'experiència com a infermera li funcionava força bé, fins al punt que podia evitar que el nen plorés innecessàriament perquè el tenia molt ben observat i li endevinava les seves necessitats. Seguia una fèrria disciplina horària per donar-li el biberó i posar-lo al bressol. Observava la seva evolució amb molta atenció per gaudir dels petits canvis que cada setmana anava fent el nen i en prenia nota: feia un llistat dels seus moviments i reaccions davant els objectes i la seva presència, la seva veu. Descobria dia a dia que el nen era capaç de girar-se cap a ella si li parlava, que era capaç d'imitar sons, d'estirar-se per agafar objectes i posar-se'ls a la boca, que podia seure sense el seu ajut. Va emocionar-se quan va començar a gatejar, a balbucejar i sobretot quan li va sortir la primera dent. La Carme el vigilava de ben a prop, per reconèixer qualsevol símptoma de malestar o incomoditat, de febre o inflamació de les genives que la dentició incipient podia causar-li. Però el nen no presentava cap problema, la seva salut era immillorable, cosa que facilitava la seva feina.

Sortosament, havia aconseguit les vacances demanades al cap i va tenir temps per tenir cura de la criatura. No obstant això, durant aquest temps no podia tenir tancat el nen a casa, entre altres coses perquè ella havia de sortir al carrer a comprar i no gosava deixar-lo sol. Així que es va inventar una història versemblant. La filla d'una amiga que la visitava havia emmalaltit i ella s'havia fet càrrec de la criatura mentre era a l'hospital. De fet, solament tres veïnes encuriosides van fer el tafaner. L'explicació, però, no podia passar la prova del temps. De manera que la Carme rumiava una solució definitiva.

Havia de prendre una decisió que afectaria la seva vida de forma radical. No era fàcil. Si s'acomiadava de la feina, estava convençuda que a la seva edat difícilment en trobaria cap altra. D'altra banda, necessitava temps, no podia fer una jornada laboral normal, ni podia portar-lo a una guarderia, de moment. Però era molt arriscat continuar vivint allí. I si la mare de la criatura l'estava buscant i un dia la reconeixia al carrer? –es preguntava-. Això la neguitejava de vegades. I el neguit podia fer que cometés un error. Tot i això, molts cops es convenia que no havia de patir tant perquè una mare que deixa una criatura tan petita sola tanta estona al metro, no és una bona mare i possiblement l'havia abandonada i mai més no la buscaria. No entenia tanta crueltat. I així arribava a la conclusió que sort d'ella, què li hauria passat a la criatura si no hagués estat per ella –es deia orgullosa d'haver salvat un nen. Potser arribaria el dia que li agrairien. O no.

Ella no li diria pas al nen, per no ferir-lo, que l'havien abandonat. Però el problema era la seva identitat, com es deia i com es diria, com legalitzar-lo amb unes altres dades. La Carme no es volia capficar massa, i en arribar a aquest punt de la cavil·lació, es mirava el nen que ja li somreia i se n'oblidava temporalment. Després hi tornava, quan el nen dormia, i s'adonava que tot plegat era molt complicat. Llavors li treia el son, es passava la nit rumiant i quan esgotada s'adormia, un plor de gana la despertava i tornava a dedicar-se exclusivament a la criatura.

Anys després es lamentaria davant el jutge de no haver estat prou prudent, perquè finalment va decidir marxar del barri com una fugitiva. Va deixar la feina a la francesa, perquè no es veia capaç d'acomiar-se del seu cap, ni de les veïnes de tota la vida, les quals estranyades van veure-la marxar una nit amb la criatura als braços. El taxista que la portaria a l'estació de tren en seria testimoni, de la seva fugida, de la seva bogeria, que en aquell moment li semblà el més oportú. Qui l'havia de jutjar? Només Déu sabia que ho feia pel bé de la nena, perquè no la trobessin i la portessin a un orfenat. Si a ella l'enganxaven i havia de purgar la culpa, ho acceptaria amb bon grat perquè li traurien l'alegria de la vida, allò que la mantenia viva. Però quin seria el destí i el futur del nen?

La Carme disposava d'alguns estalvis. Els va treure del banc, tot i que gairebé es va haver de barallar amb el director de l'oficina perquè no els hi volia donar. Va explicar-li que es veia obligada a marxar per motius

de salut d'una parenta que requeria els seus serveis i necessitava tots els diners perquè allí on anava, un poble petit a l'estranger, no en podria disposar. A contracor, el director de l'oficina bancària, després d'haver-li demanat temps per reunir tots els diners, va cedir sota l'amenaça de no moure's d'allí fins que li donés. Va estar a punt de cridar un guàrdia jurat, però tampoc no volia escàndols a l'oficina, sobretot després que l'assumepte de les preferents embrutés l'entitat.

Com que portava la criatura als braços i va començar a gemegar, el director finalment li va donar el que demanava un cop enllestida tota la documentació. Tres mesos després el pobre senyor ja estava desterrat a una oficina del Montsià, perquè no podien enviar-lo més lluny. El director li havia dit molt clar:

-Pere, havies de col·locar productes, ja m'entens... no perdre una bona clienta! Ja t'ho vaig advertir... I el Pere recorda com va anar tot:

-Escolti, aquests diners són meus, tinc tot el dret a emportar-me'ls. No marxaré d'aquí fins que no me'ls doni tots. En bitllets grossos i petits, si us plau. Tinc pressa, oi que m'entén?- li havia dit la clienta.

El nen mirava l'un i l'altre i quan va tenir prou de soroll i començà a sentir calor i gana, esclatà en plor. La Carme li donà un iogurt a culleradetes petites. Llavors van entrar més clients i es van distreure amb l'espectacle infantil. Tots estaven pendents de les gracies del nen. L'apoderat de l'oficina, enemic d'escàndols trigà una hora en reunir tots els diners reclamats per la Carme i li féu firmar un munt de papers amb carallarga i vigilant els ditets de la criatura que estava agafant alguns objectes de sobre la taula amb el consentiment explícit de la Carme que estava disposada a fer el que fos per emportar-se els seus diners.

És que són meus, qué carai... anava repetint. I la gent present en aquells moments em mirava malament -va declarar el Pere.

Un cop aconseguits els seus diners, la Carme marxà a bon pas cap a l'estació i agafà el tren que la portava més lluny. Durant el viatge ja pensaria què faria per guanyar-se la vida, perquè els estalvis s'acabarien un dia. Les criatures comporten despeses importants. No havia de témer res, ja se'n sortirien, ella i el seu nen.

Quan la Teresa va portar al món el Vicentet, tenia vint-i-un anys. El nen era fruit de la passió juvenívola d'ella, però sobretot de la immaduresa i la irresponsabilitat d'un home que tenia deu anys més que ella i li feia de professor a la facultat.

La Teresa sempre havia destacat a l'escola del poble, era la primera en tot, la que exhibia més coneixements, la més hàbil i la més intel·ligent. Els mestres admiraven la seva capacitat de concentració, la seva agilitat mental, la seva constància i regularitat en l'esforç i l'estudi. Tothom esperava que la filla petita de Cal Graner marxés a la ciutat a estudiar, perquè fora una pena romandre a la petita masia amb els pares i el seu germà i fent-los gairebé de criada. Així que el mateix director de l'escola fou qui anà a parlar amb el pare de la Teresa per convèncer-lo que el millor per a la seva filla era enviar-la a estudiar a la capital. Si no hi arribava, perquè es necessiten molts diners, podia demanar una beca. Llavors encara se'n donaven i podien ser quantioses en el cas de llunyania i renda baixa.

-Bona tarda senyor Graner.

-Bona tarda mestre, a què es deu la seva visita..

-Veurà, senyor Graner...

-Au, digui'm Pau, que ja fa molt de temps que ens coneixem i li costarà menys dir-me el que m'hagi de dir.

-Bé, senyor Pau, la meva visita és... formal.

-Ah, vol dir que ve en qualitat de director d'escola? Algun problema amb la meva filla? Si no es porta bé, la castigaré, no ho dubti-.

-No, no és això, no... ben al contrari... veurà, en nom propi i com a representant del professorat, vinc a demanar-li que prengui en consideració la nostra proposta. Creiem que és una proposta reflexionada i molt assenyada. Fa referència a la formació i el futur de la seva filla Teresa, amb el ben entès que vostè i la seva dona l'estimen i són coneixedors de la seva vàlua...

-Vagi al gra. Que li faig por, mestre? –li preguntà mirant-lo als ulls. Au, digui-ho d’una vegada... vol una llimonada? Fa calor, oi?

-Sí, que fa molta calor, sí, una llimonada m’anirà bé. Gràcies.

-Teresa, porta una llimonada al mestre! –demanà a crits a la filla que era a dins, a la cuina, rentant plats.

-Bé, nosaltres li aconsellem que permeti...-i es veié interromput un altre cop en aparèixer la Teresa amb dues llimonades.

-Només n’he demanat una per al mestre, filla.

-He pensat que també en voldries, pare, per acompanyar-lo.

-No ho has pensat bé, però tant se val, portar-li a la mare si s’ha despertat, la necessitarà.

-Està bé –respongué la Teresa després de mirar el mestre. Sabia a què havia vingut.

-Que m’estava dient, mestre? –va reprendre la conversa el pare.

-Doncs... deia que seria recomanable que vostès permetessin anar a la seva filla a la capital...-

-La meva filla, a la capital? Què hi ha de fer allí? Ja sap que té feina aquí, la seva mare està malalta i la necessita.

-Sí, és clar, això és comprensible, però seria una autèntica llàstima que la noia, amb les excel·lents aptituds intel·lectuals que té, es quedés aquí a fer de mestressa de casa –va gosar dir finalment, en espera d’una resposta brusca i negativa.

-Mestre, agraïm, jo i la meva dona, que us preocupeu pel futur de la meva filla, però com li he dit abans, el lloc de la Teresa és, per ara, aquí, perquè ha d’ajudar la meva dona, ha de tenir cura d’ella i prou feina tindrà amb les coses de casa, li ben asseguro. Si a estones lliures, vol continuar estudiant, ella mateixa, no li ho impediré, però almenys fins que no compleixi els divuit anys, d’aquesta casa no s’anirà, té obligacions. I si la Teresa és la bona filla que ha estat sempre, també ho voldrà així ella, perquè s’estima la seva mare que està delicada des que la va portar al món. Oi, que m’entén?

-Li ha preguntat a ella, què en pensa? –va preguntar-li el mestre abans de donar-se per vençut.

-No, és clar que no! Ella és menor d'edat, per tant, sap que ha de fer el que jo li mani.

-No creu que això ja és... antiquat?

-Mestre, faci el favor d'ocupar-se de la formació dels seus alumnes actuals, no es posi on no li demanen, perquè a casa meva mano jo de la manera que em sembla més convenient i jo no em fico pas en com fa vostè la seva feina. Oi que m'entén? I ara, si em permet, haig de continuar la meva feina, que n'hi ha molta i ningú no me la farà.

-Per què no li preguntem ara mateix a ella?

-No insisteixi, mestre, que jo l'he rebut amb tota l'educació de que sóc capaç, però si em burxa en allò que considero que és cosa meva, m'emprenyaré.

-Està bé, però escolti la seva filla, de vegades els sospirs, els silencis, parlen per ells mateixos...

-Gràcies per tot, mestre, disculpi'm –girà cua i tornà a la seva feina.

A la cuina, la Teresa, observava els interlocutors i compregué que la conversa no havia donat el fruit desitjat. No va poder evitar que una llàgrima s'escapolís galta avall. Llavors va entrar la mare a la cuina, la veié i mirà cap a la finestra sense que la Teresa s'adonés de la seva presència. Copsà que la tristor de la Teresa tenia relació amb la sortida del mestre.

-Mare que hi ha fas aquí, torna al llit.

-No, filla, ja estic farta de passar-m'hi el dia al llit. Una mica d'aire m'anirà bé, vaig a veure què fa el pare.

-T'has begut la llimonada?

-Sí, gràcies, filla. Fa calor, perquè no te'n vas a banyar al riu quan acabis de fregar?

-No em necessites?

-No vés-hi, si vols. Ets jove, no pots estar tancada a casa tot el dia, ara que ja tens vacances d'escola. Per cert, què faràs el curs vinent? La filla

de la Maria aprendrà de cosir, vol dedicar-s'hi. I el fill de la Dorita vol ser mecànic, com son pare.

-Jo... mare, voldria seguir estudiant. Però aquí no puc –gosà de dir amb la veu fluixa.

-Per què, no pots? Que vols estudiar?

-Medicina. Mare, vull ser metgessa –respongué clavant-li la mirada als ulls verds i tristos de la seva mare que de seguida va lligar caps i va comprendre què hi feia el mestre a casa.

-Déu meu, filla, piques molt alt, ets filla d'un pagès. De vegades no podem acomplir els nostres somnis de joventut... –i en fer aquesta advertència, sabia molt bé de què parlava, perquè ella mateixa havia hagut de renunciar a les seves aspiracions.

-Però, mare, què hi té a veure això? M'agrada estudiar, sempre he tret molt bones notes, perquè haig de renunciar-hi?

-Estudiar a la capital costa molts diners. D'on vols que els traiem?

-Mare, portem uns anys de bones collites, venem el fruit a bon preu, segur que teniu estalvis... A més puc demanar una beca, no me la denegaran amb les notes que tinc!

-Filla, no sé què dir-te, però vull el millor per a tu, vull que siguis feliç, és la nostra obligació... parlaré amb el papa, però no et puc prometre res, ja saps com és i si no vaig errada, el mestre ha fracassat abans que jo.

-El papa t'estima per sobre de tot, més a que a mi... et farà cas.

-Com goses dubtar de l'amor del teu pare? És clar que t'estima més que a ningú. Ara vés-te'n al riu, vinga, a veure si se't remullen aquestes cabòries.

-Gràcies, mare –i li féu un petó a la galta, després anà a l'habitació a posar-se la roba de bany i agafar una tovallola grossa i les sandàlies.

Al riu, a la riba dreta, trobava sovint noies com ella coquetejant amb nois, com que no volia fastiguejar el flirteig de ningú i ella era aliena a aquesta diversió, anava a un raconet més enllà de l'altra banda de riba on podia nedar sola i ningú no la distreia. Ella no volia saber res de xicots, no perquè no li agradessin, però sabia que ella no agradava ningú, sabia que tot el que tenia d'intel·ligent ho tenia de poc agraciada als ulls dels

nois, però no li importava gaire perquè tenia altres interessos. Ella el que volia era anar a la capital, on hi ha de tot i no et coneixen com al poble, volia ser lliure. Volia estudiar, preferentment Medicina, però sobretot desitjava anar a ciutat per passar desapercibuda, perquè ningú no es fixés en la seva lletjor. Perquè per a una dona, malauradament, compte molt l'aspecte físic. S'ha adonat que la seva saviesa no és pas un reclam, ben al contrari, que espanta molt nois que se senten atrets, en canvi, per noies maques i atractives amb dos dits de cervell. Tenia el convenciment que a ciutat, on hi ha més de tot, seria una dona més i això justament és el que volia. Al capdavall, volia ser com tothom, perquè la diferència margina i condemna a la soledat. Per a una noia de disset anys és molt dur.

La societat és injusta en uniformitzar-ho tot i tothom, en no respectar la diferència i titllar-la d'anormal -pensava amb encert, malgrat la seva joventut.

A la capital potser trobaria l'amor que en el poble li mancava, sense haver de renunciar als seus interessos formatius i professionals. Potser en ella coneixeria algú que s'hi enamorés i valorés la diferència com cal. I com diu la dita popular, tot arriba. I va arribar.

La mare, compromesa a parlar i intercedir per la filla, temptà el terreny.

-Pau, qui ha vingut abans, m'ha semblat sentir veus al porxo?

-Però Fina, com és que has vingut fins aquí, no veus que fa massa calor?

-Volia parlar amb tu, també convé que em toqui l'aire. Escolta, amb qui parlaves abans?

-Amb el mestre Garcia, el director.

-Ah, era ell... I, què volia?

-Res important...

-Home, alguna cosa l'ha portat aquí... –continuà indagant la Fina.

-Sí, vull dir que més val que no hagués vingut –i sorrut, després d'un llarg silenci, respongué- perquè m'ha dit que la nostra filla volia marxar d'aquí per estudiar a la capital. En fi, ja li he dit que la Teresa té feina a casa, tu ho saps millor que ningú.

-I és veritat?

-Ah, no ho sé, tant se val! De què serveix fer-se falses il·lusions? Si no pot ser, no pot ser, oi?

-I per què no li has preguntat a ella? Amb disset anys, ja pot dir la seva... és el seu futur no et sembla?

-Fins que compleixi els divuit, no té paraula ni vot.

-Mare de Déu Senyor! Parles com un tirà dels segle passat! Potser fins i tot li buscaràs marit! Tu saps que ja som al segle XX? Jo crec que la nena es mereix que l'escoltem.

-Uf, les coses són com són, no les podem canviar...-es va excusar el Pau.

-Sí, és clar, i si no procurem canviar-les, no avançarem mai. Si per tu fos, pensant així, encara estaríem a l'època de les cavernes.

-No et sembla que exageres? Escolta, tu no pots fer la feina de casa ni del camp, necessitem que algú ho faci, el noi no pot... algú ha de tenir cura de tu...

-No em facis responsable de la frustració de la meva filla, si cal ja em cuidaré jo sola. I podem agafar una dona o pot venir la meva germana a ajudar-nos. Tot té una solució, si es vol buscar.

-Mira, no m'emprenyis ara amb això, jo tinc la meva paraula, ja li he dit al mestre que se n'oblidés. S'ha acabat la discussió.

-Està bé, si així ho vols, ens anirem les dues a la capital, així podrà tenir cura de mi. I aquí us espavileu tots dos. El noi també ha de saber fer les coses de casa.

-Què dius ara? Au, vés a casa, fes-me el favor...deixa de dir bajanades, ja t'ha tocat massa el sol al cap....

Llavors el fill s'apropà i veié les carallargues dels pares, s'ensumava que havien discutit i no volia intervenir-hi.

-Hola mare, què fas aquí? Anem cap a casa, ja estic per avui, em vaig a dutxar. Pare, deixa-ho ja per avui, deus estar cansat, fa massa calor, demà baixaran les temperatures, ho acabo d'escoltar a la ràdio, aprofitarem més el dia.

-Aneu, ja vindré dintre d'una estona. El Josep entrà a la casa amb la mare.

-Em sembla que el pare no està de bon humor...-va esbrinà el fill.

-Ja li passarà, ja el coneixes. Au, vés a dutxar-te, que quan vingui la Tere, farem el sopar.

-Ón és?

-Ha anat al riu a banyar-se.

-Al riu? He sentit dir que allí hi van moltes parelles, a la millor la Tere també es troba amb algú i no ens ho ha dit.

-Els homes només penseu en un cosa... a la Tere, em sembla, que no li interessin per ara els nois. Vol estudiar.

-Ah, doncs, és el millor que pot fer perquè és brillant, tot el poble ho sap que té una ment privilegiada. Tots el mestres i els companys m'ho han dit, a més és humil, no s'ho creu gens. En aquest poble una dona com ella no té futur.

-Això és el que jo també penso, però li haig de fer entendre al pare.

-Si cal, us ajudo, parlaré amb ell.

-Espero que no calgui.

La Teresa es va banyar al riu una bona estona, fins que va sentir unes veus i llavors s'afanyà a sortir i es va vestir. Llavors va veure passar una colla de nois amb bicicletes, els reconegué de l'escola, menys a un, i els saludà en passar pel seu costat. Va sentir que el noi desconegut els deia:

-Quina tia més lletja! No teniu gaire bon gust...

-Mira que ets "bruto"! Tot el que té de lletja, Raül, ho té d'intel·ligent. A més és una noia molt maca, afable i a l'escola tots l'admirem –va respondre el Mateu, company de la Teresa.

-Està bé... no he dit res.

La Teresa tornà decidida a casa a lluitar pel seu futur, perquè per a ella era també una necessitat de llibertat.

Quan arribà, els pares havien mantingut una altra conversa.

El Pau, més cansat que l'habitual per la xafogor amb què havia estat treballant al camp tot el dia, va entrar a casa mitja hora més tard que el fill. Feia cara de capficat, no tenia ganes de parlar, però ho havia de fer.

-Fina –li digué en entrar a l’habitació on era estirada la dona i apropar-s’hi- has parlat tu amb la noia?

-Sobre què?

-Coi, ara no et facis la tonta, ja saps a què em refereixo. T’ha dit ella que...

-Que vol anar a la capital a estudiar Medicina. Pau, m’ho va dir amb llàgrimes als ulls! Com a filla nostra, tenim l’obligació de donar-li tota la formació que calgui per projectar-se un futur, tenim l’obligació de fer-la feliç, és una noia esplèndida, no m’ho negaràs, jo estic molt orgullosa d’ella... tu, no?

-Sí... està bé, si tu ho vols... però amb la condició que quan acabi la carrera, torni a cuidar- te.

-Digues-li tu mateix, ara arriba.

-Ara no, havent sopat.

-Està bé. No pateixis pels diners, jo també en tinc, d’estalviats... a mi m’hauria agradat tenir un pare com tu, que sap rectificar –i li féu un petó. Per mi, no pateixis, ja buscarem qui ens ajudi.

-Ens haurem d’estrènyer el cinturó...

-Que no ho fem quan la collita no és bona?

-Sí, per necessitat, sempre ho hem fet.

-Doncs ara és necessari, creu-me.

El Pau s’anà i la Teresa entrà a l’habitació de la mare per saber si li calia fer alguna cosa.

-Mare, com estàs, vols que faci el sopar?

-Sí, però ja t’ajudo a parar la taula. Filla, després de sopar, el teu pare vol parlar amb tu. No et puc dir res més.

La Teresa va endevinar que el pare accedia a que marxés, però per què li havia de dir ell mateix?

Durant el sopar, el Josep va parlar de les vinyes, com sempre, i la resta de membres de la família es van limitar a menjar en silenci. Tant el pare com la filla estaven inquiets per la conversa que tindrien després. Pel

pare era humiliant, perquè es veia obligat a canviar de parer, perquè volia fer feliç la seva dona i si deixar marxar la filla era el que volia, tot i que la perjudicava, havia d'afluixar. Al capdavant, ell era un pagès i era conscient que no comprenia com una persona pot estudiar i estudiar per gust com feia la filla, la que havia portat la mare a aquell estat. Per això, perquè en portar-la al món, s'hi va deixar quasi la vida, havia considerat que havia de tenir cura d'ella el que li restés de vida. Mai no havia pensat que podia ser d'una altra manera.

La Teresa temia que el pare li posés condicions per poder acomplir el seu somni. Es veia a venir que si hi accedia, no li posaria fàcil.

-Teresa, hem de parlar, vine, prendrem la fresca al porxo –li digué el pare que, després de seure al seu balancí i deixar anar un sospir profund, li preguntà sense embuts a la seva filla:

-Teresa, és veritat que ens vols deixar per continuar estudiant a Barcelona?

Ella va veure el rostre envellit i cansat de son pare, els seus ulls tristos fixats en els seus, verds, com els de la mare. Copsà el seu desacord, però li agrai que fos tan directe.

-Pare, em sap greu, ja sé que aquí faig falta, però sóc una dona jove i en aquest poble m'ofego, necessito saber més, conèixer altra gent, projectar-me el meu futur lluny de les vinyes, de les masies, de la gent que conec. M'agradaria estudiar Medicina –va concloure, abaixant el cap.

-La mare està d'acord, ella és feliç si tu ho ets, encara que... en fi, suposo que ens en sortirem, vull dir que... ja m'entens, però em permetràs que et condicioni: Les vacances les passaràs aquí i quan t'hagis llicenciat, tornaràs a casa a tenir cura de la teva mare, fins que Déu se'ns l'emporti...

-Mmm... d'acord –respongué la Teresa en pensar que tenia un marge d'uns quants anys, potser el pare no havia fet bé es seus càlculs o ni tan sols tenia idea del que representava fer una carrera. Transcorreguts els sis anys, moltes coses podien haver canviat.

NO COPIEU

L'Enric Fajardo era professor d'Universitat des de feia deu anys, gairebé els mateixos de casat amb l'Eva. Junts no havien tingut fills, però de la fertilitat d'ell no es dubtava perquè es remorejava per la facultat, entre els alumnes més que entre els professors, que en tenia de repartits arreu. Tot i que els remors solen ser exagerats i pejoratius, part de veritat amagaven.

En efecte, algunes alumnes recent llicenciades podien testimoniar que el professor tenia certa predilecció per aquelles que obtenien millors resultats, però cal reconèixer que el seu do seductor no era actiu, sinó que eren les mateixes alumnes que el buscaven i ell, que no sabia fer cap lleig, es deixava trobar.

L'Enric tenia com a norma no barrejar feina i plaer i per això, si cedia als encants d'una alumna que s'encapritxava d'ell, ho deixava sempre per al final, quan ella ja havia aprovat l'assignatura. Normalment, les alumnes veien satisfet el seu anhel un sol cop, de vegades un parell, si eren molt insistents, però després de les vacances d'estiu tot tornava a la normalitat.

Ell considerava que feia una bona obra, perquè se sentia admirat, contemplat i desitjat, no li costava gens accedir a les sol·licituds de les alumnes. De fet, elles ja sabien que podien demanar allò que se'ls seria concedit amb les més estrictes mesures de seguretat, essent tots ells coneixedors del cos humà i dels mètodes anticonceptius. No obstant això, la natura de vegades també és capritxosa i no s'avé a la lògica, contradient la ciència i l'estratègia. Així doncs, alguna bona alumna no havia pogut esquivar l'accident biològic i s'havia trobat amb un problema que havia hagut de resoldre sola, perquè el professor ja havia acabat la seva missió.

Cada any, cada curs, almenys quatre o cinc d'alumnes se li insinuaven, però només una o dues gosaven d'arribar al final. Reben el seu premi a l'esforç, ben merescut.

Però el dia que va conèixer la Teresa, una noia que seia a primera fila en la classe de Geriatria i Gerontologia, va comprendre que per primer cop i de forma excepcional, seria ell qui s'insinuaria. El posat d'aquella noia era molt diferent al de les altres que l'havien seduït, perquè no era de bon tros ni bella ni atractiva, però els seus ulls grossos i foscos revelaven,

segons el professor, una intel·ligència poc comú i que el seduïa més que qualsevol altra qualitat física o moral sense pretendre-ho.

L'Enric s'hi fixà des del primer dia. Hi veia un halo especial al seu voltant. Darrera d'aquella presència quasi insignificant, d'aquella vestimenta juvenil i simple, uns texans, una vella brusa blau cel, damunt la qual hi queien uns cabells llargs, rinxolats i lligats en una cua, hi havia més que una noia de poble senzilla i tendra reprimida. Li recordava força una noia de la qual s'havia enamorat quan era encara molt jove, en la seva ciutat natal i que va marxar amb la família a una altra ciutat i ja no havia tornat a veure mai més. Li recordava aquella noia, tan diferent de la seva dona, amb la qual encara no comprenia perquè s'hi havia casat.

La seva dona l'havia conquerit vacances junts sense problema. Es toleraven bé, s'apreciaven, es respectaven. Però la relació, tenyida de fredor i d'indiferència, no prometia altra cosa que el tedi i l'ensopiment.

L'Enric era fidel a la dona, malgrat les fugaces aventures de final de curs. Per a ell no tenien importància, se les prenia com un exercici generós que li recordava la seva joventut, en realitat ja una mica decadent, i la seva capacitat seductora. No les estimava aquelles dones recent llicenciades, per la qual cosa no considerava que estigués fent res moralment incorrecte. Però la manca d'un amor joiós a la seva quarantena estava fent estralls al seu ànim i era a punt d'amargar-li el caràcter. La visió de la Teresa, com si hagués estat la d'una santa verge, li va remoure el cor encara resistent a la monotonia vital i aquell sentiment que havia abandonat feia molt de temps el colpejà profundament. Se'n deia amor, passió, enlluernament, o embogiment? S'adonà que el seu sentiment irracional era impropï d'un home madur i casat, però davant la perspectiva de tornar a reviure aquell procés químic, neuronal i hormonal que et proporciona plaer, no es veié amb cor d'oposar-s'hi. Potser el que podia evitar era la retroalimentació d'aquell sentiment, que no es descontrolés i fos capaç de tallar-lo a temps, abans que es convertís en una obsessió i arruïnés la seva vida laboral. Així doncs, es proposà de ser pacient i molt discret, sense renunciar a tot allò que podia oferir-li aquella noia extraordinària.

El professor es va sorprendre de veure la seva alumna servint en una cafeteria. Era un divendres vespre. Hi va anar amb uns companys de

departament per celebrar el trasllat d'un d'ells. Només ell la va reconèixer. Semblava una altra. La va cridar i ella s'hi va acostar.

-Què voleu prendre? Tenim uns entrepans vegetals molt bons, de tonyina amb ou dur, d'anxoves del Cantàbric o unes torrades potser?

-Porta'ns unes torrades de pa amb tomàquet amb pernil, llonganissa, anxoves i una d'escalivada, unes patates braves i uns seitons, ens ho repartirem tot.

-I, per beure?

-Tres canyes i una aigua mineral.

-Està bé, ara us ho porto.

-Escolta -va afegir l'Enric abans que la Teresa tombés cua. Ens coneixem, oi?

-Potser em confons, probablement m'assemblo a algú que coneixes – respongué sense entretenir-s'hi, somrient.

L'Enric es va quedar pensarós i els companys li van fer broma:

-Ei, Enric, ara et dediques a lligar-te cambreres jovenetes? Què dirà la teva dona?

-No és el que penseu... i es va enrojolar en sentir-se observat pels companys que coneixien, com tothom, la seva fama.

-Ui, aquesta resposta ja me la conec! És més vella que el món! – respongué el Gerard.

-Malpensats... jo conec aquesta noia, o em recorda molt... una alumna meva.

-Una alumna teva servint en aquesta cafeteria?

-Sí... per què no? Alguns estudiants han de treballar per pagar-se els estudis. Calfeu, que torna, s'havia deixat perquè volia marxar de casa, però amb el temps l'Enric va saber que la felicitat era una altra cosa i no la trobaria pas en el matrimoni amb ella. Van intentar tenir un fill, però la natura no va voler que els seus gens es creuessin i seguien convivint com al principi. No es discutien ni es retreien res, senzillament cadascú feia la seva, invertien el seu temps en la seva feina, en la seva ambició personal i, un cop a l'any feien unes

-Aquí teniu les torrades, ara us portaré la resta –i sense adonar-se va mirar fixament el seu professor, el qual l’estava observant quasi embadalit.

Els companys se’l van mirar també i van riure per sota el nas. Era tan evident que aquella noia el fascinava, que ningú posava en dubte que hi aniria darrera.

Un cop van tenir servit tot, la noia va desaparèixer durant una estona. El professor la cercava amb la vista per tot l’establiment i l’inquietava no veure-la.

Van acabar de sopar i es van acomiadar a la porta de la cafeteria perquè no feien el mateix camí. L’Enric va caminar un tros, fent veure que també marxava, però després va tornar i entrà novament a la cafeteria, es va seure a la barra disposat a esperar. Volia tornar-la a veure.

La Teresa però ja havia marxat per la porta del darrere, perquè ja havia acabat el seu torn. Hi treballava dues hores de dilluns a divendres i quatre els caps de setmana.

L’Enric hi tornaria, a l’endemà, a l’altra, el cap de setmana. Però no la va tornar a veure fins a la setmana següent a classe. Llavors la va notar trista i distreta. Va estar temptat de citar-la al seu despatx i preguntar-li què li havia passat aquells dies, on havia estat. No va gosar, però s’inventà una excusa. Va convidar als alumnes a fer un treball voluntari, amb l’esperança que la Teresa s’oferís a fer-lo. Els alumnes interessats havien de passar pel seu despatx.

Va esperar un dies, però la seva alumna no va donar mostres d’interès per fer el treball. Decidí tornar a la cafeteria aquella mateixa nit, aprofitant que la dona era dos dies de viatge per feina. I va veure-la un altre cop servint. Es va atansar a la taula per prendre nota de la comanda.

-Què posem? –va preguntar-li ella en to neutre, com a qualsevol altre client..

-Què em recomanes? –va respondre observant-la atentament.

-Entrepà de truita amb ceba, la faig jo mateixa -digué decidida aixecant els ulls cap als seus.

-Ah, doncs, m’agradarà provar-la. Porta’m una canya també.

-De seguida.

-Teresa...-va gosar dir, per confirmar que era ella.

-Digui, professor –respongué al mateix temps que es girava cap a ell.

-Em dic Enric. Hem de parlar, a quina hora surts d'aquí? –va preguntar-li completament llançat.

-Ara li porto l'entrepà, professor –li etzibà sense donar-li més confiança.

Ell s'adonà que havia estat massa agosarat i no va fer cap més pregunta quan va tornar la noia a portar-li el plat i la beguda. Va prendre paciència i en acabat, va sortir sense marxar del tot.

Es va quedar assegut en un banc proper. Volia veure-la sortir. Però aquell dia la Teresa va plegar de la feina més tard perquè havia de recuperar les hores dels dies que no havia pogut treballar. Mentre l'esperava al carrer, l'Enric va presenciar una escena que el deixà estupefacte, primer, i profundament ferit, després.

Quan el professor es disposava a tornar cap a casa, veié una dona d'esquena que li resultà familiar, besant un home més alt que ella, les mans del qual l'abraçaven la cintura. Els observà. Aquella dona... es va tombar i va agafar de la mà la de l'home, que va fer el gest d'entrar a la cafeteria. L'Enric comprovà la identitat de la dona. Es posà pà·lid. Què hi feia la seva dona amb aquell individu, petonejant-lo? No era de viatge? Es va sentir traït i va fugir-ne. Quan havia donat unes quantes passes, va retrocedir i va decidir que això no podia quedar així, que volia descobrir la dona, que sentís vergonya davant d'ell perquè l'havia enganxada in fraganti. Ferit, ofès, enganyat, sí, però després va considerar que era la seva oportunitat, ara podria separar-se d'aquella dona que l'avorria tant sense cap remordiment de consciència, així ho havia volgut ella. Era el moment de recuperar la llibertat. Potser també ho desitjava ella, probablement es farien un favor mútuament. S'ho va pensar millor i tornà cap a casa.

A l'endemà, la Teresa tornava a ser a primera fila. El professor estava inquiet, nerviós, i alhora decidit. Sense rumiar-s'ho gaire, va acabar convocant la Teresa al seu despatx. No li podria dir que no. Hauria de parlar amb ell, tant si volia com si no. Però ella no s'hi va presentar, aquella hora havia de treballar. Hores extres, un altre cop. L'Enric va esperar i esperar, fins que es va convèncer que l'havia plantat. S'enrabià

i es dirigí cap a la cafeteria. Li va venir al cap la dona, la qual l'havia trucat al matí per dir-li que tot anava bé i que en un parell de dies tornaria. Havia deixat el missatge perquè ell no havia volgut agafar el telèfon. El que més li sorprenia era que per ser-li infidel no hagués marxat almenys de la ciutat, on no hagués el risc de trobar-se'l. Era tan desvergonyida que no li importava trobar-se'l o que la veiés, tal com havia succeït? La creia més llesta i amb més dignitat. Ho anava pensant mentre anava cap a la cafeteria. Volia retreure-li a la Teresa el seu comportament vers al seu professor.

Quan va entrar-hi, de seguida va buscar-la amb la mirada. La va veure sortint de la cuina. Ella també el va veure. Li va fer un senyal perquè s'hi aproximés després. I així ho va fer ella un cop havia servit la taula.

-Hola, què vol avui? Tenim unes salsitxes del país molt bones, les hem rebudes avui.

-Teresa, per què no has vingut al despatx? -li preguntà, visiblement emmurriat.

-Em sap greu no haver-lo pogut avisar, ho sento. He hagut de venir a substituir la meva companya. De què es tractava? -es disculpà ella.

-No em penses fer el treball voluntari? -deixà anar el professor.

-No, no tinc temps. Haig de treballar...

-Tant ho necessites? -li preguntà amb la mà tocant el braç de la noia.

-Teresa, vés per feina! Au, que es per avui! -l'escrijà l'amo.

-Li porto la salsitxa? -confirmà una mica atabalada.

-Sí, i una canya. Demà t'espero al despatx -afegí quan ella ja havia girat cua.

A l'endemà, finalment, la Teresa va anar-hi després de la classe. Va picar la porta i el professor li obrí amb un somriure.

-Seu, Teresa, si us plau. M'has d'explicar per què no vols fer el treball voluntari, podries obtenir la millor nota, t'agradaria, no? M'imagino que tens notes excel·lents...

-Sí, és clar que m'agradaria, però amb vaig força atabalada entre els exàmens, els treballs, les pràctiques i la cafeteria, la feina de casa... de debò que no tinc més temps. Gràcies.

-Però tant necessites el sou de cambrera?, no compto que et donin gaire... no tens una beca?

-Tenia una beca i em pagaven la matrícula. Però ja sap... amb la crisi tot s'ha retallat i ja no em toca.

-A què es dedica el teu pare?

-Es pagès. A casa tenim moltes vinyes, però enguany hi hagut mala collita. Els guanys de les anteriors... bé, la mare estava molt malalta i necessitava ajut. Jo era aquí estudiant... -va callar i les llàgrimes varen mullar els seus ulls.

-Segueix explicant, en confiança, si et puc ajudar...

-La mare... la mare és morta. Ni tan sols vaig poder acomiadar d'ella. Vaig haver d'anar al poble, a l'enterrament, la setmana passada. El meu pare volia que jo em quedés amb ella, per tenir-ne cura, però ella em va deixar marxar, el va convèncer. I ara no em vol donar més diners. Per això haig de treballar, per poder pagar el que em queda de carrera – sanglotà i, avergonyida, va amagar el rostre amb la mà i féu el gest de marxar. –Perdoni, no volia fer cap espectacle...-va afegir amb el cap baix.

-No pateixis. Em sap molt greu, Teresa. Ets filla única? –li preguntà mentre s'aixecava i li donava un mocador. Va resistir la temptació d'acaronar-la.

-No, tinc un germà, treballa amb mon pare.

- Entenc que la teva situació és complicada... Per què el teu pare no vol que estudiïs?

-Em fa responsable de la malaltia de la mare. Quan em va tenir a mi, gairebé va estar a punt de perdre la vida. Va quedar molt delicada. I per això em fa responsable, de la seva malaltia i de la seva mort, n'estic segura –afegí assecant-se els ulls amb el mocador del professor.

-Escolta, jo et puc fer un préstec... ho faria amb molt de gust. No tinc fills. Estic disposat a deixar-te el diners que et paguen a la feina, ja me'ls

tornaràs, sense interessos, quan treballis a l'hospital. Estic segur que aprovaràs les proves.

-No ho puc acceptar, a més no em coneix de res... potser hauré de tornar al poble, em necessitaran.

-Ara que no hi és la mare? Ho sento, però crec que has de fer la teva, no et condemnis! Ets extraordinària... –i en dir això, el professor s'enrojolà.

-Quan jo vaig venir a estudiar, la meva tia va accedir d'anar amb la meva família. Però, ara la meva tia no s'hi quedarà més, hi vivia perquè era la seva germana, perquè se l'estimava i algú havia de fer-se'n càrrec. No, ja ha fet prou, la tia, ara no li puc demanar que agunti el meu pare.

-No poden arreglar-se sols? Avui dia, és molt masculista això que dius. Poden pagar una dona a hores perquè els ajudi en la feina domèstica - suggerí ell. Suposo que algun raconet deuen tenir i la collita, bé, no sempre és bona, és clar, però si ho és...

-No sé... és una situació nova per a tots. Perdoni, ara haig d'anar a classe.

-Està bé, en tornarem a parlar. Aquest vespre, a la cafeteria ens veiem. La Teresa només pronuncià un gràcies amb veu baixa i sortí.

Però aquell vespre l'Enric no va poder anar a la cafeteria, perquè la dona el va trucar demanant-li que l'anés a buscar a l'aeroport, que anava massa carregada per agafar un autobús. I un taxi, no pots agafar?- li havia preguntat ell, precisament avui tinc molta feina. No podia perquè els taxis estaven protestant i no agafaven passatge. Així que ell hi accedí a contracor, indignat, perquè no podia anar a la cafeteria i a més sabia que era purament teatre, després d'haver-la vist amb un altre home. No volia dir-li per telèfon que no calia fer comèdia perquè ho sabia tot, no era qüestió de treure el tema en aquell precís moment, ja tindria temps. A més, esperava que ella ho desmentís i la discussió seria inevitable. Així que va anar a l'aeroport a buscar-la amb carallarga.

-Sóc aquí, Enric! –va cridar la dona amb bosses a les mans.

I ell se la mirà de lluny i per primer cop la veié diferent, com si fos una desconeguda. S'adonava que entre ells dos hi havia un abisme que mai havia copsat fins llavors perquè no havia tingut motiu de veure-la a distància, amb desconfiança. I en aquell instant hauria tombat cua. No ho va fer davant el crit insistent de la dona.

-Ah, em creia que no em veies! Fa molta estona que t'espero, has rebut el meu missatge, oi? –digué abans de fer-li el petó habitual.

-Sí, sí, però hi havia molt de trànsit, ja saps que quan plou la gent treu més el cotxe, a més estava a la feina encara, he hagut d'anar al garatge i allí m'he trobat al veí, com es diu el veí de sobre, és molt xerraire?

-Ah, sí, el Joan, sempre m'explica grandeses. Si no té res a explicar, et defuig. Ho fa molta gent, això. Tothom aparenta el que pot quan pot.

-Sí, ja ho pots ben dir... Bé, com ha anat? –va preguntar pe no perdre el costum.

-Ha anat tot molt bé. Mentre seguim exportant, resistirem els estralls de la crisi. Però potser hi haurà acomiadaments, s'han d'optimitzar recursos. El comercials que no venguin prou cauran primer.

-Ah, és clar... això sembla inevitable... has conegut mai algun empresari amb escrúpols? –li preguntà indignat.

-Que t'agafa ara, Enric? ja se sap, en una guerra econòmica hi ha vencedors i víctimes. Només has de procurar no ésser una d'elles, has de saber estar a la banda correcta, mentre es pot.

-I hi ha qui això li deu semblar bé i no fa res per evitar-ho, mentre no sigui la víctima, oi? i hi ha qui ho pateix. Però un dia els qui es creuen ser vencedors també seran vençuts.

-Potser sí... tant de bo, però et trobo molt alterat avui, és que ha passat alguna cosa que jo no sàpiga? –va preguntar estranyada de la reacció inusual del marit, normalment passiu i resignat.

-Tinc alumnes que estan patint la situació actual i m'ho expliquen, tenen por de no poder acabar la carrera. Alguns són realment bons, d'una intel·ligència excepcional... em sap greu, ho pots entendre? –va explicar per justificar la seva reacció agressiva.

-Sí... és una autèntica llàstima... no hi pots fer res tu?

-Què vols que faci? No sóc ningú, jo. No sóc jo qui denega les beques, no sóc jo qui deixa sense feina als pares, què puc fer-hi jo? A més també estan retallant despeses a la facultat, com a tot arreu –es lamenta l'Enric, ja arribant al garatge de casa. Amb aquesta crisi, saps qui hi guanya? Els

de sempre, els poderosos, els banquers, els amos de les multinacionals, els aprofitats, els trepes, els oportunistes...

-És clar, sempre ha estat així... sempre han manat els mateixos, encara dóna gràcies que tens feina. Però no em llencis discursos, ara. Estic cansada. Si la gent vota sempre els mateixos, com vols que les coses canviïn mai? Si ens ho deixem fer tot plegat... En fi, pensa què pots fer-hi tu en comptes de lamentar-te, sigues constructiu.

-Estic sorprès... ara em sortiràs revolucionària! Ja ho sap el teu cap que penses així?

-Potser no em coneixes prou bé... certament, hi ha coses que no puc dir-les fora de casa, perdria la feina, seria perillosa per "radical" Ja m'entens. Així que el millor és seguir el corrent i a l'hora de votar, quan ens ho deixen fer cada quatre anys, fer-ho a consciència. Però, ara parlàvem dels teus alumnes. Escolta, si tens alumnes excepcionals en aquesta situació lamentable, se m'acut que pots ajudar-los amb un sou com a ajudants. Ja saps, recerca de documentació, funcions de secretari, redacció de documents o fins i tot correcció d'exàmens d'alumnes de nivells inferiors... -suggerí la dona amb mentalitat empresarial i sobretot pragmàtica. És un donatiu. Col·labores al benestar social.

-No és mala idea... tinc una alumna que podria fer-ho, és de quart curs i ho necessita -va pensar que la dona li donava una bona solució, així no li estranyaria que es veiessin amb freqüència, que la portés a casa... potser fins i tot era convenient que la veiés, perquè el seu físic no li faria sospitar res.

Va decidir que a l'endemà li ho proposaria. Quant a la dona, no es volia capficar, mentre ella no li demanés el divorci, en el cas que arribés a demanar-l'hi. Si ella tenia un amant, també la podia tenir ell. És clar que encara no la tenia i el seu amor potser no passaria de ser una flamarada dels quaranta i més, ja que la noia no en tenia precisament el perfil. Però si aconseguia que treballés per a ell, potser aconseguiria un apropament i qui sap... si un dia no seria ell qui demanaria el divorci, en el cas que del trencament depengués la seva felicitat.

La Teresa va acceptar la proposta del professor amb reticències, però va considerar que era una bona solució per al seus problemes econòmics, tot i que havia d'anar amb cautela. Deixaria la cafeteria per tenir més temps

per estudiar i per anar més descansada, perquè el professor li pagaria prou per al lloguer i el transport. A més, de vegades, feia de cangur a una veïna i li donava alguns diners i li deixava el sopar fet. Amb els pocs estalvis que havia pogut arrambar, podria continuar pagant la residència, el transport, els llibres... No necessitava gaire per viure, però no podia renunciar a allò imprescindible.

L'Enric va assegurar-li que l'ajudaria en tot allò que necessités. De les seves paraules, se'n recordaria un any més tard, quan va picar la seva porta i no va trobar el seu suport.

NO COPIEU

La Carme va haver de presentar-se davant el jutge un mes de gener. Però la denúncia havia estat presentada abans de les festes de Nadal. Les havia hagut de passar sola, com vint anys enrere, perquè el Sergi, nom amb què havia rebatejat el seu nen adoptat, havia marxat. No sabia on, no li havia dit, perquè estava dolgut, molt dolgut. I havia fugit sense dir-li adéu, gràcies, ni no pateixis, tornaré. El comiat havia estat molt diferent. El Sergi havia deixat una nota a la Carme. I després va venir la notificació amb una data de presentació a la sala dos del jutjat penal. Se l'acusava de possessió il·legal d'una criatura que es feia dir Vicenç. Així fou com la Carme va saber el vertader nom del seu afillat.

El com i el quan el Sergi havia descobert que no es deia així, que la seva mare no ho era en realitat, no ho sabia la Carme, però li semblava que després de tot el que havia fet per ell, com si fos fill de la seva sang, no es mereixia que la tractés com una vulgar criminal segrestadora de nens o quasi bé. Què se n'hauria fet d'ell, si no l'hagués recollit i l'hagués criat com un fill seu? Per ell havia deixat la feina, havia fugit, havia canviat la seva vida, havia passat moltes dificultats, i ara hauria de donar explicacions pel delicte d'estimar? A ell, que ha estat destinatari del seu sacrifici?

Amb la notificació a les mans, entenia que a la carta de comiat li digués que havia estat egoista. El Sergi, o millor dit, el Vicenç, considerava que en apropiat-se'n, només va pensar en ella, en la seva satisfacció maternal. Potser tenia raó. I potser esperava no ser traïda, perquè ell sempre havia tingut un plat a taula, joguines, atenció mèdica quan va fer falta, li havia donat una educació, llibertat, s'havia esforçat en transmetre-li valors morals, li havia ensenyat a ser crític, com a qualsevol nen i adolescent i per això creia que no tenia motius de queixa. Potser anava errada i tot plegat era secundari, potser el més important per a ell era tenir una família normal i autèntica. Però llavors, perquè no li havia retret a ella en persona, cara a cara, no en forma de carta i denúncia.

Aquella nit no va poder dormir. No entenia el comportament d'aquell noi que havia aixecat amb tot l'amor de què havia estat capaç. No l'havia portat dins el seu cos, però se l'havia estimat igual. I d'ell esperava una resposta filial. No, no havia estat així, ara s'adonava, ell s'havia sentit enganyat, traït, perquè ella no era la persona qui pensava. Així doncs, mare i fill se sentien traïts l'un per l'altre.

El Vicenç sospità, des de ben jovenet, de la seva falsa identitat. La seva mare li havia explicat quan començà a fer preguntes incòmodes, una història tràgica que el feia orfe de pare. De fet, la Carme no havia hagut d'inventar-s'ho tot, perquè si el seu marit anys enrere no s'hagués emportat la seva filla de dos mesos i no hauria tingut l'accident en un revolt i no s'haguessin estimbat i mort tots dos, ella podria tenir encara una família pròpia.

Al Sergi li havia dit que el seu pare s'havia embriagat un dia després de saber que havia perdut la feina i va agafar el cotxe i no veié un revolt, el cotxe s'estimbà i allí va morir. En realitat, així havia estat. La nena era dins el cotxe, perquè va agafar-la del bressol, mentre la Carme era a la cuina, preparant-li el biberó. El motiu pel qual ho va fer, ni la Carme ni ningú altre ho va saber explicar. Ella no se'n sabia avenir i durant molt de temps, es va sentir responsable de no haver-lo aturat, de no adonar-se'n que se l'emportava, perquè no la tenia als braços, no estava amb ella al costat del bressol.

Una psicòloga havia intentar convèncer-la del contrari, però no se'n va sortir. El dia del judici, ho va explicar.

La família va intentar ajudar-la sense èxit. La Carme va decidir refer la seva vida sense els seu ajut. Va deixar de tenir relacions amb la família d'ell perquè havia estat el culpable directe i amb la seva pròpia família perquè li semblava que els inspirava compassió i li tenien llàstima. Va deixar de trucar-los i va fugir-ne, sense donar-los le noves referències per localitzar-la. Se'n va anar del barri, es va emportar les seves coses personals i les que havia comprat per a la nena. Al judici, van parlar alguns membres de la família:

-La Carme es va trasbalsar molt, sempre deia que si ella hauria estat al costat de la nena en el moment que el meu fill va emportar-se-la, encara estaria viva. Ella no va acceptar mai el que va succeir. Fou molt difícil per a tots, per a mi, la seva mare, fou terrible perdre els dos alhora en

aquell accident horrible... – perdoni, i es va eixugar els ulls- però amb el temps vam aprendre de viure sense ells, vam superar la pena i el mal tràngol. És així la vida... li dèiem a la Carme, que no podia empassar-s'ho de cap de les maneres. Fou ella qui començà a distanciar-se de nosaltres. Va desaparèixer un bon dia. La vam buscar durant un temps, la trucàvem amb insistència i mai no va contestar-nos. Al final ho vam deixar córrer –va declarar la sogra de la Carme.

-La Carme no responia a les nostres trucades, vam anar a veure-la, primer no ens obria la porta, feia que no hi era, després va marxar sense dir-nos on anava. Ens va fer patir molt, perquè estava malalta, ja m'entén... no era ella – va declarar el pare.

-Quan es va quedar embarassada, saltà d'alegria, sempre havia volgut tenir un fill. La nena era preciosa, n'estava sempre molt pendent, se l'estimava molt, tots estàvem meravellats amb la criatura... va ser molt dur per ella i per nosaltres perdre-la així... puc entendre que la meva filla emmalaltís. Es va quedar molt sola i el pitjor és que així ho va voler, en rebutjar el consol i el suport familiar, potser per por que la culpéssim... però ningú ho feia, només ella mateixa –va afegir la mare de la Carme.

Quan va ser el torn del Vicenç, li van preguntar com havia descobert que no era en Sergi Pruna i quin tracte havia rebut de la suposada mare Carme Valls.

-Quan era petit, em va estranyar que els meus companys de classe tinguessin un pare i jo no. Desitjava tenir-lo per ser igual que ells. Per poder anar i jugar a futbol, com els meus amics feien segons m'explicaven. Em feien enveja i alhora em feia molta ràbia que jo no el tingués. Un dia vaig preguntar a la meva mare, bé la dona em deia que ho era, per què jo no tenia pare i ella em va explicar que ell havia tingut un accident de cotxe i es va morir. Fou un cop baix... perquè coneixia algun nen, els pares del qual estaven separats però de vegades veia el seu pare o parlava amb ell per telèfon. En assabentar-me que no el coneixeria, que no jugaria mai amb mi, em vaig sentir molt desgraciat. La mare, vull dir ella, em va consolar; però em va costar d'empassar perquè era una criatura i no entenia perquè m'havia tocat patir aquesta mancança. El cas és que a l'adolescència em vaig començar a fer preguntes sobre la meva identitat. Volia saber qui era mon pare, la meva família, a què es dedicaven, la seva història, que era suposadament la

meva, perquè no me n'havia dit mai res. La mare sempre esquivava el tema. I jo cada cop estava més encuriolit. Li ho vaig explicar a la meua companya. Llavors teníem catorze anys. Ella em va fer veure que no m'assemblava físicament amb la mare i que no m'havia ensenyat mai cap foto del meu pare. Tampoc m'havia explicat mai les circumstàncies del meu naixement. Li ho vaig preguntar un dia, a ma mare, i va fugir d'estudi. Tot plegat em va fer sospitar. La meua companya ho va comentar al seu pare que és gestor i ell mateix es va prestar a anar al registre civil, per treure una partida de naixement. Li va sorprendre no trobar-ne cap amb el nom de Sergi Pruna Valls. Però podia tenir una explicació, potser m'havien registrat en un altre lloc.

-Què va fer llavors? No li va preguntar a la seva suposada mare Carme Valls les dades que necessitava?

-Estava una mica trasbalsat i no sabia què pensar. Un dia, mentre sopàvem, vaig preguntar-li on havia nascut.

-Per què ho vols saber?-va preguntar-me.

-No m'ho has dit mai... tothom ho sap, tots els meus amics ho saben, on han nascut, d'on venen, els noms i cognoms dels familiars...

-Ara tinc feina, fill, un altre dia parlarem de tot això.

-Però, mama, jo ho vull saber! Què m'amagues, eh? Per què no m'expliques mai aquestes coses?

-No, no t'amago res... senzillament és que hi ha coses que em dolen recordar. Un dia t'ho explicaré tot –i va girar cua després de fer-li un petó.

-Mama, necessito una partida de naixement -li vaig deixar anar. I vaig veure –li el rostre encès. Es va enrojolar i va reaccionar ràpidament.

-Per a què la necessites? -va respondre amb to agressiu, sorpresa.

-Per matricular-me a l'institut –em vaig inventar.

-A l'Institut?, però per què vols canviar d'escola, ara vas a una de molt bona... ja en parlarem, t'he dit que tenia feina.

-I així va tancar el tema. No vaig poder esbrinar res. Ho vaig intentar més cops i sempre defugia la resposta. Em va dir que mentre jo fos menor, ella decidia qui m'havia de donar la formació. I era la millor.

Vaig haver d'esperar a tenir divuit anys per imposar el meu parer. Vaig voler matricular-me a la facultat de dret.

No s'hi va negar.

-Senyor Pruna, o més ben dit, senyor Fajardo, el va maltractar algun cop la senyora Carme Valls?

-No. Sempre ha estat molt afectuosa amb mi, quan era petit m'acaronava com qualsevol mare.

-Com va descobrir la seva identitat vertadera? –preguntà de nou l'advocat.

-En realitat, fou una casualitat, d'aquelles que creus que no poden ser a la vida real.

I va començar a explicar-ho, mentre la Carme se l'escoltava amb atenció i va recordar el dia que vaig trobar-lo al peu de l'escala del metro. El dia més feliç de la seva vida. L'havia pujat amb molts esforços tota sola, però s'adonava que ho havia fet bé perquè aquell noi havia arribat lluny, estava estudiant una carrera universitària, era educat, tenia bona salut, la vitalitat pròpia de l'edat, i per tant n'estava orgullosa, d'ell i de la seva feina, del seu propi èxit com a mare. Que un dia el Sergi descobriria que no era fill seu, era d'esperar, però no es volia capficar fins que fos el moment. No li podia retreure que volgués saber qui era i d'on venia, però l'acusació judicial li semblava injusta. D'altra banda, tenia curiositat per saber també ella de qui era fill de veritat i les circumstàncies de l'abandó. Entenia que el Sergi ho estava passant malament. I no descartava que algú, potser una dona, o un amic, l'hagués empès a denunciar-la. O és que l'amor filial s'havia convertit en odi? Tan fàcil era canviar un sentiment per l'altre? O potser ell mai l'havia estimada? Era evident que alguna cosa no havia fet bé, potser es mereixia un càstig per jugar amb els sentiments del noi? Potser hauria estat sincera amb ell i l'hauria hagut d'explicar tot com va anar i llavors l'hauria perdonada?

La història que va explicar el Sergi, bé ara es deia Vicenç, la va entendre molt i va acabar plorant. Hauria bressolat el seu fill com quan era petit, per confortar-lo, però ja era massa tard.

La Teresa va repetir les visites al despatx del professor per ajudar-lo en la seva investigació. Ell feia veure que treballava, ja que en realitat no es podia concentrar. Se la mirava quan sabia que no el veia i somiava que un deia podria posseir-la. S'averkonyia després dels seus pensaments deshonestos, però no podia evitar-los, perquè aquella noia tenia un quelcom, que no era bellesa, que el fascinava. I per no perdre-la vista, la convidà a anar amb ell un cap de setmana amb l'excusa que necessitava algú que li escrivís el discurs a màquina durant un Congrés al qual estava molt interessat d'anar-hi.

-Teresa, et volia demanar un favor. El cap de setmana vinent assisteixo com a ponent a un Congrés de Gerontologia, m'aniria bé que m'hi acompanyessis per ajudar-me, em passaries a màquina el discurs... a més el tema et pot interessar. No cal que m'ho diguis ara. Pensa-t'ho. Vaja, si et va bé, o potser has d'estudiar per a algun examen. Et pagaria bé, són hores extres, me'n faig el càrrec.

-Però, què dirà la seva dona?

-La meva dona? –preguntà sorprès

-Sí, vostè és casat, no? Què pensarà ella?

-Sí, sóc casat... però et confessaré que nosaltres fem la nostra vida, vull dir que cadascú va al seu aire. No me l'he emportada mai a un Congrés. A ella no li interessa gens el que jo faig. Ella també viatja per feina sense mi. Hi estem acostumats.

-Ja, ho entenc... però no voldria que ella mal entengués... no vull crear mal rotllos, ja m'entén –va insistir la Teresa.

-Tuteja'm, si us plau, ara treballes per mi, ens tenim més confiança. I no pateixis, no li importarà. Si vols, per quedar més tranquil·la, li preguntarem. Vine a sopar aquest vespre i et presentaré la Isabel.

-Oh, no, això és massa... no vull espatllar la seva intimitat. M'imagino que al vespre tenen moltes coses a dir-se, no voldria fer nosa.

-Nosa? No pateixis, no siguis tan prudent... La meva dona i jo gairebé ens ho hem dit tot.

La Teresa començà a violentar-se per la conversa.

-Insisteixo, vine, fes-me el favor. Avisaré la meva dona, segur que et voldrà conèixer, és molt curiosa, saps? És la cap de Recursos humans d'una empresa. Li agrada avaluar la gent. No pateixis, veurà de seguida que ets una jove intel·ligent, eficient... entendrà per què treballes per a mi.

La Teresa es va enrojolar i finalment acceptà la invitació encuriosida.

El dia que l'Enric va tenir aquesta conversa amb la seva alumna preferida, havia confirmat que la dona l'enganyava. En la seva absència, l'havia trucada un home per demanar-li de veure's més tard del previst. La seva veu havia quedat registrada al contestador automàtic. Hi havia deixat gravada també

l'adreça. L'Enric va anar a la cruïlla on s'havien de trobar la dona i l'home del missatge a l'hora inicialment prevista. Es va asseure en un banc del parc proper, des d'on podia veure sense ser vist la parella.

Va haver d'esperar. Potser li havia pogut fer arribar el missatge a la feina, perquè ella es presentà a la cita un quart d'hora més tard sense pressa aparent. Anava molt maca ella, amb un vestit que no es posava mai quan anaven junts, potser era nou. Va esperar, mirava el rellotge, s'impacientava. Finalment, un home de mitjana edat, amb cabells blancs, alt i prim, ben vestit, va atansar-se a ella somrient i quan la tingué a prop, l'abraçà i es van fer petons als llavis com un parell de pardalets.

A l'Enric li semblà que era el mateix home que l'anterior vegada, quan els veié entrant a la cafeteria. Li va doldre l'escena. Després tornà cap a casa i va esperar assegut a la butaca de la sala d'estar, davant la xemeneia, que tornés la dona. No li demanaria explicacions encara, solament li deixaria entreveure que ell també es buscava entreteniment i si pensava que era la seva substituta, millor.

L'Enric, però, no va comptar mai amb què la dona sabia perfectament que el seu marit no renunciava a satisfer les alumnes que li demanaven el favor de satisfer-les com a cirereta final de la carrera. Ell no li donava importància.

Aquell vespre, en picar el timbre de la porta, la Teresa no sabia encara que per al seu professor seria més que un instrument de lluita contra la dona, la qual va rebre-la amb una amabilitat hipòcrita que denotava la seva incomoditat.

-Isabel, et presento la Teresa, una excel·lent alumna que m'ajuda al despatx i m'acompanyarà al Congrés de la setmana vinent, tal com et vaig dir ahir.

-Encantada de conèixer-te, Teresa –li va donar la mà. Així ets una alumna avantatjada... et vols especialitzar en Geriatria, potser?

-Encara no ho sé, però reconec que és una especialitat que m'interessa força.

-Passa, si us plau, seu al sofà, estaràs més còmoda. Abans de sopar, podeu parlar de les vostres coses. L'Enric et pot servir alguna cosa, si et ve de gust. De seguida estarà fet, el sopar. Perdoneu-me –i se'n va anar deixant sols el marit i la seva alumna a la sala d'estar.

-Què vols beure? Jo em serviré un vermut, en vols?

-No gràcies, si em pot servir una mica d'aigua fresca...

-És clar, si es el que vols. Aquí tens –i li donà un got d'aigua. Va fer un glop.

-Vine, t'ensenyaré el meu despatx biblioteca. T'ensenyaré uns llibres molt interessant que no hi són a la biblioteca de la facultat. Llegeixes bé l'anglès?

-Sí, força bé. I va seguir els passos del professor que la dirigia a una altra estança àmplia, però acollidora, presidida per una gran biblioteca de fusta noble ben farcida de llibres vells i nous de totes mides col·locats de forma ordenada i en doble filera en els diversos prestatges.

-Guaita, aquí els tenim –va dir després de remenar en el prestatge de dalt. I va obrir un llibre gruixut i li va ensenyar molt a prop d'ella, gairebé el sentia respirar. Què et sembla?

-Molt interessant... certament el vaig buscar a la biblioteca i no el vaig trobar.

-Bé, doncs ja saps on hi ha un exemplar. Pots venir a consultar-lo. O millor, te'l puc deixar, si el necessites, ja me'l tornaràs. Això sí, cal que me'l tornis, és massa valuós perquè és un exemplar únic, signat per l'autor, ho veus? –i li va ensenyar la signatura amb orgull.

-No, i ara! Si el perdés no m'ho perdonaria mai...

-Així ja tens excusa per tornar, només m'ho has de dir.

La Isabel va obrir la porta i va anunciar que el sopar era a punt de ser servit. Anem al menjador, Teresa. L'Enric t'haurà ensenyat el seu tresor signat pel doctor Lewis. L'ensenya a totes les seves alumnes preferides, oi que sí, Enric?

-És un exemplar molt buscat...-va respondre la Teresa.

Durant el sopar, la Isabel va voler saber qui era en aquesta ocasió l'escollida. Va preguntar-li la procedència i els seus interessos i aficions.

-És el primer cop que l'Enric es fixa en una alumna dels afores. Comparteixes pis amb altres companyes del poble, potser?

-No, m'he instal·lat en una Residència d'Estudiants.

-Ah, així estàs més tranquil·la, pots estudiar millor, és clar. I quan acabis la carrera, què faràs, tornaràs al poble? Deu trobar a faltar la família i ells a tu. La teva mare sobretot.

-D'aquí a que acabi, ja m'ho pensaré. No tinc res decidit.

-Isabel -va respondre l'Enric- no siguis tafanera.

-Tu ja ho deus saber tot... Teresa, perdona'm si he estat indiscreta.

-No hi fa res, és lògic que preguntis.

Un cop acabat el dinar, marit i muller van portar els plats a la cuina. La Teresa no va poder d'escoltar la discussió entre ells, tot i que parlaven amb veu baixa:

-Escolta, no la intimidis més, no fa gaire que va perdre la seva mare. Per cert, per què li has dit que havia portat altres alumnes a casa, saps que no és cert.

-A casa potser no, però al llit... Està bé, veig que t'ha tocat la fibra sensible...

-Mira bé el que dius, no sigui que et reboti...

La Isabel es va encendre en adonar-se que el marit sabia alguna cosa que ella amagava, però no era el moment de parlar-ne perquè tenien una convidada al menjador. Va tornar-hi una mica trasbalsada.

-I doncs, m'ha dit l'Enric que us aneu de viatge junts.

La manera d'abordar el tema va fer enrojolar la Teresa que estava cada cop més incòmoda i esperava l'ocasió per marxar i després buscaria una excusa

per no anar al congrés. Li semblava que embolicaria la troca i no volia ser una causa de malestar matrimonial.

L'Enric va respondre abans que ho fes la noia.

-La Teresa treballa per mi, estimada Isabel, per això li he demanat que m'acompanyi al Congrés. Serà el cap de setmana vinent a Estocolm. Seré el darrer ponent.

-Bé, de fet jo també seré fora. Espero que us sigui profitós.

-Gràcies. Si em disculpeu, jo me n'hauria d'anar, perquè demà m'haig d'aixecar aviat. Gràcies pel sopar, tot estava molt bo.

-Ja te'n vas? Bé, torna quan vulguis, només ens ho has de dir.

-T'acompanyo a la Residència, ja és fosc... –va proposar-li l'Enric.

-Tant és, de debò. No em fa por anar-hi sola –respongué ella que volia sortir d'aquell ambient carregat de desconfiança.

-T'hi porto amb el cotxe, és més segur. Avui dia qualsevol brètol et pot donar un ensurt.

Fins ara.

Els dos van sortir del pis i es van dirigir al garatge de l'edifici. Van pujar al cotxe en silenci. Després l'Enric va parlar del viatge.

-Hi has estat mai a Estocolm?

-No, de fet, no he anat mai a l'estranger.

-Doncs t'agradarà, ja veuràs... és una ciutat molt bonica. Donarem un passeig amb barca.

-Enric, no sé si hauria d'anar amb vostè...

-Tuteja'm si us plau. Per què ho dius això, per què has canviat de parer?

-Em fa l'efecte que el vostre matrimoni no passa pel millor moment i no voldria ser causant de quelcom irremeiable, ja t'ho vaig dir. I aquest

vespre, després de conèixer la teva dona, em ratifico. A la millor no s'ho pren bé...

-Ah, no li facis cas a la meva dona... És cert, el nostre matrimoni fa aigües. Et seré sincer, m'he assabentat que la meva dona té un amant. No m'ho ha dit ella, però els he vist junts. Així de clar. Estic pensant de demanar-li el divorci.

-Però, cal que ho parreu, potser no és el que et sembla... heu de parlar i arreglar les vostres diferències.

-No té cura... cal que refaci la meva vida sense ella.

-Em sap greu.. Deixa'm aquí mateix, a dins el recinte no hi pots entrar.

-D'acord. Oi que vindràs amb mi a Estocolm? No perdís aquesta oportunitat de conèixer món, a més amb tot pagat –li demanà amb els ulls ben oberts.

-Ja m'ho pensaré, però en tot cas no vull que m'ho paguis tot –respongué cautelosa.

-Com que no? Si treballes per mi, és lògic que jo em faci càrrec de totes les despeses.

-Ja et diré. Gràcies per dur-me i pel sopar. Bona nit. Va sortir del cotxe i s'acomiadà amb la mà.

-Teresa, m'ho has de dir aviat, perquè haig de comprar els bitllets. Demà si és possible. Bona nit.

La Teresa va assentir amb el cap i se'n va anar amb la impressió que el seu professor l'estava pressionant i que aviat es llançaria a un forat negre xuclador i alhora temptador, si li feia cas. Certament, fer aquest viatge es presentava com una ocasió excel·lent per sortir del seu àmbit. El professor semblava interessat en ella, però no creia que gosés a insinuar-se, si ho feia, sabia actuar convenientment –pensava la Teresa que no tenia cap experiència amb nois. S'ho rumiaria després de sopar i a l'endemà li donaria una resposta.

El Sergi, en realitat en Vicenç, havia demanat consell al pare advocat de la seva companya un cop va saber que no estava registrat el seu naixement a la ciutat on vivia. La mare no li donava cap pista, estava clar que no li volia dir on havia nascut i en quines circumstàncies, on estava registrat i qui ho havia fet, veia clar que defugia la seva responsabilitat. Així que hauria de recórrer a altres procediments per esbrinar-ho.

El senyor Sala li havia parlat de proves d'ADN mitocondrial per demostrar la maternitat. Potser pel sol fet de parlar-n'hi, a la mare, es veuria obligada a explicar-li el que volia. Si ella no acceptava a fer-se-la, l'hauria de demandar, cosa que tractaria d'evitar. Intentaria que li expliqués tot plegat per les bones. Però la resistència fèrria que havia demostrat fins llavors feia mal pensar i era molt probable que amb bones paraules intentés esquivar la seva obligació i ell, com a suposat fill, l'hagués de forçar amb el risc de trencar per sempre les seves relacions. Malgrat que sospitava que no era la seva mare biològica, l'havia educat i se l'estimava. Però aquest amor filial ja estava en joc, perquè els dubtes ja havien afeblit els seus sentiments.

El Sergi, o el Vicenç, volia aprofitar el dia del seu divuitè aniversari, potser també fictici, per plantejar un altre cop el tema que ja era tabú a casa seva. Volia forçar-la per tal que li digués qui eren els seus pares, els seus avis, els seus orígens. I com havia arribat a les seves mans.

La Carme havia rebatejat el seu fill en posar-lo un nom diferent, ja que no sabia l'autèntic, i atribuir-li un dia de naixement que era en realitat el de la troballa.

Per a ella, el nen havia nascut aquell dia i el celebrava. En aquells moments no li preocupava que el nen es faria home i que com a tal voldria saber la seva procedència. No es que cregués que no tenia dret a saber-ho, però no tenia cap pressa ni interès a explicar-li com havia arribat a aquella casa. Creia que tot arribaria de forma natural i que un dia no li importaria explicar-li tot. Fins llavors, tenia temps. No obstant això, el dia que el noi li va començar a fer preguntes, ella encara no

estava preparada per respondre-li i temia que el seu fill la jutgés, que la tractés com una delinqüent per haver-se emportat un nen que no era seu i no havia fet res per evitar-ho. De fet, quelcom semblant passaria si ella es resistia a respondre les qüestions que el fill li plantejava en descobrir la seva autèntica identitat.

El Sergi va estudiar infermeria. Va anar a fer les pràctiques a un hospital de la capital, on havia estudiat, a uns quaranta quilòmetres de la ciutat on vivia.

Quan va començar-les, no havia aconseguit saber encara qui era, però sabia que no era fill de la Carme Valls. Ella havia accedit finalment a fer-se la prova i així el Sergi va confirmar que no era la seva mare. El Sergi havia de marxar a l'endemà a la capital i havia d'esperar el cap de setmana per parlar novament amb la mare. Mentrestant ella havia gairebé desaparegut, només va aparèixer per acomiadar-se del Sergi amb un petó al qual ell va correspondre però sense més paraules que les usuals en la situació:

-Sergi –ja no gosava de dir-li fill tement el seu rebuig- vés amb compte, estudia molt, t'estimo, truca'm, i si em necessites per qualsevol cosa... si et trobes sol, si et poses malalt... truca'm i vindré de seguida, em sents?

-Sí, ja sóc gran, no pateixis. Fins el dissabte –va respondre ell més distant que en ocasions anteriors.

I la Carme es quedava sola un altre cop. I temia que el noi no tornaria mai més per quedar-s'hi, que trobaria una noia a la capital i una feina i ja no voldria saber res més d'ella. I això la deprimia. Què faria sense el seu fill, sense l'obligació d'anar a comprar i cuinar per a ell, intentant satisfer els seus gustos; què faria sense feina, sense cap altra obligació que la de mantenir-se viva. La feina de casa seria mínima sense ell, el trobaria a faltar tant!

En canvi, per al Sergi era l'inici d'una nova vida. Tenia objectius i ganes de conèixer gent, llocs nous, es moria de ganes per començar a fer les pràctiques per poder ajudar la gent. Aquest era un dels motius pels quals s'havia inclinat per aquesta feina. Si hagués tret millors resultats, hauria accedit a Medicina, però la nota de tall per entrar a la facultat era molt alta i ell no hi arribava. Però essent infermer, tindria contacte amb el metges i els malalts també. Potser es podria especialitzar en quiròfan o

arribaria a ser el cap d'infermeria, el que sabia era que s'esforçaria per arribar lluny perquè era vocacional.

Les pràctiques les faria al matí amb quatre companyes. A la tarda tenia les classes teòriques. Es passaven els matins amunt i avall, passant per diverses seccions, aprenent tot el que un dia haurien de fer. Era una feina de responsabilitat, calia parar atenció. I de vegades, fer el cor fort. El contacte directe amb els malalts afectava al principi a tots els novells. Després, amb el temps, aprenien a prendre-s'ho diferent, perquè havien de ser resistents a la percepció del dolor. Aprenien que causar mal físic és un mal necessari de vegades, però la intenció final d'alleujar el pacient és el que dóna força al professional. Però a més, la companyonia amb els altres, la relació amb els professionals, el contacte amb tota mena de pacients també feien que el Sergi se sentís més feliç que mai.

I fou en aquests moments de la seva vida que l'atzar volgués que descobrís qui era en realitat.

Un dia gèlid d'hivern anà a l'hospital una mica refredat. L'asma que patia des de petit se li aguditzava quan es refredava. Però aquell dia fou encara pitjor. Durant una pràctica, el Sergi es va sentir marejat. Es tocà el front i s'adonà que tenia febre. La seva pal·lidesa i la tos que li agafà a continuació va fer saltar l'alarma a les companyes i sobretot a la infermera que els acompanyava per donar-los les explicacions, la qual es va aturar i se l'emportà de seguida.

-Et trobes malament Sergi? –li preguntava mentre li posava la mà al front.

-Estic marejat, em sembla que tinc febre. I estosseguí novament, diversos cops.

-I aquesta tos? Tens asma, potser?

-Sí, a més m'he sentit refredat aquest matí. Ja estic millor.

-Escolta, ara et portaré a que et vegi una pneumòloga perquè et faci un reconeixement. Has de tenir cura, amb el fred se't pot complicar amb una pneumònia, més val prevenir. No pateixis, amb uns dies de repòs i escalfor a casa et posaràs bé. Vine, per aquí.

L'acompanyà agafat del braç per dos passadissos. En arribar a un despatx de la secció de pneumologia, el va ser seure.

-Espera't aquí un moment, ara et farà passar la doctora Solana.

La infermera entrà abans al despatx i parlà amb ella. Després el va fer passar dins i va conèixer la doctora Solana, de qui n'havia sentit dir que era una excel·lent especialista.

Li va fer treure la bata blanca que duia per a les pràctiques i la camisa. No era gaire amable però li posà molta atenció quan l'auscultà. Primer per l'esquena i després per davant. Li prengué el pols i llavors es fixà en la cadeneta que duia al canyell dret. Recordava haver-la dut sempre, però se l'havia fet arreglar perquè li havia quedat petita. Li tenia molt d'afecte a aquella cadeneta i no sabia perquè. A la doctora aquella cadeneta la va transportar anys enrere. Li recordava molt la que duia el seu fill. Li havia posat quan només tenia una setmana. Quina casualitat. Segurament n'hi havia més exemplars com aquella, tot i que li havien assegurat que era un model exclusiu. Probablement la van enganyar. Li va fer preguntes al Sergi, seriosa i sorpresa pel semblant amb ella i la cadeneta suposadament de disseny exclusiu.

-Com te dius?

-Sergi.

-Sergi, des de quan tens dificultat respiratòria?

-Bé, jo he tingut asma des de petit, però no sabia dir-li des de quan. Vaig passant amb el broncodilatador i l'inhalador.

-Et vacunes per a l'al·lèrgia?

-No, no me'n van trobar cap, d'al·lèrgia. De fet, desconec l'origen de la malaltia.

-Doncs, m'agradaria fer-te més proves perquè tens alguna cosa més... qui et porta?

-El Doctor Huertas.

-No el conec, on et visita?

-On visc normalment, a Terrassa.

-Si vols que et faci un diagnòstic, queda't a casa quatre dies, després demana hora per fer-te aquestes proves –li va lliurar un paper signat- i em vens a veure. Té, pren-te aquest antibiòtic mentrestant. Vius amb els

pares? Convé que vinguin o almenys algun dels dos. No t'espantis, però, ja ho solucionarem –va concloure una mica més cordial.

-Visc amb... la mare. Almenys diu que ho és.

La doctora se'l mirà estranyada i després va respondre:

-Doncs vine amb ella. Ara agafa un taxi, fa massa fred perquè caminis. Que t'acompanyi algú.

-Gràcies, doctora.

Una companya el portà amb el cotxe fins a la pensió en què s'hi estava mentre duressin les pràctiques. En arribar a casa, es va posar el llit. No va dir res a la mare. Va prendre's la pastilla i es va endormiscar. Després es va prendre una tassa de brou calent que es va fer pujar per la senyora Jara.

-Si necessites alguna cosa més, m'ho dius, xato. Quan vulguis menjar alguna cosa, només m'ho has de dir, ja saps que això és com una família. Aviat et posaràs bé, és un bon refredat... millor que no surtis de l'habitació.

El Sergi va pensar que tanta amabilitat de la senyora Jara es devia a que no volia que contagiés als altres dispesers.

En quatre dies estava força recuperat i va poder tornar a classe. A l'hospital va demanar hora per fer-se les proves, però no li va dir res a la mare. Li ho va comentar als seus amics Josep i Dolors, que havien tornat de vacances a Costa Rica de viatge de noces i van trucar-lo per veure's. En Josep es va prestar a acompanyar-lo a les proves o al metge.

Van transcórrer dues setmanes i el van convocar per fer l'espirometria forçada, el TAC amb contrast i la prova de gasometria arterial. Els resultats passaven directament a la doctora que el va veure dues setmanes més tard. El va acompanyar el Josep, però no va entrar a la visita, va esperar fora.

-Has vingut sol?

-Sí, bé, un amic m'espera fora.

-La mare no es troba bé?

-Sí, de fet, millor que jo, suposo, però per motius que no vénen al cas, m'estimo més que no sigui aquí.

-Està bé, ja ets prou gran. Potser no calia... els resultats estan millor del que m'esperava, però podem millorar-los si prens una temporada corticoides inhalats. Et sona el propionato de fluticasona?

-Sí, és clar.

-Té, aquesta és la recepta, torna a venir dintre de quatre mesos. D'acord?

-Sí, molt bé, gràcies.

-Per cert, per curiositat, aquesta cadeneta que portes... saps si és un model exclusiu?

-No ho sé, per què?

-Em vaig comprar una d'igual fa molts anys, potser tants com... els teus.

-Vint anys.

-Sí, em va dir la botiguera que era un disseny exclusiu, que no en trobaria cap altra igual. Per això, en veure-te'l posat...

-Perdoni per la pregunta, no voldria ser indiscret... però té fills, vostè?

-No... –es va quedar pensadora i va abaixar la vista.

-Jo tinc una mare que no ho és.

-Jo vaig tenir un fill que no sé on és. No em preguntis més, per ara.

-Està bé... No troba que en assemblem? –li preguntà el Sergi.

-Quan et vaig veure per primer cop... vaig pensar que.. després em vaig mirar al mirall. Jo també trobo que ens assemblem molt.

-Podria ser que jo...

-Que tu... siguis el meu fill, vols dir? Ai, déu meu, ho estic somiant...

-Potser... jo ja tinc la prova del ADN fet, suggereixo que se'l faci vostè, per descartar...

-O per confirmar la sospita... què t'ha explicat la teva mare? Com es diu ella?

-Teresa Valls, es diu. Ella no m'ha explicat mai res, no hi ha manera... però va accedir, després d'insistir-hi molt, fer-se la prova del ADN de maternitat i no coincideix amb el meu, a més, jo no m'he trobat registrat a Terrassa, amb el meu nom no trobo cap registre. No sé qui sóc. Potser ara ho descobreixi.

L'atzar... Com es deia el seu fill?

-Vicenç. Sí, em faré la prova. Tens tot el dret de saber qui és la teva mare...

-I el meu pare –va afegir el Sergi.

-T'avisaré quan tingui el resultat. No sé què dir-te més ara,estic... trasbalsada. Em portes records... necessito temps per assimilar-ho. Fins aviat. –s'acomiadà mirant-lo els ulls, temerosa pel retrobament del fill.

-Fins aviat.

En sortir, el Josep observà el seu amic i el veié capficat.

-Sergi, no pateixis, ja veuràs tot anirà bé, tinc entès que aquesta doctora és molt bona.

-Sí, potser em guarirà de tots els meus mals.

El Josep, estranyat per la reacció de l'amic, l'agafà del braç i se l'emportà a prendre un cafè, on de mica en mica, el Sergi, encara estupefacte i alhora il·lusionat, anà explicant tot el que havien parlat ell i la doctora, la seva mare potser. El Josep l'abraçà fort.

La Teresa era a Estocolm amb el professor. En el mateix hotel, però en habitacions separades.

Va assistir a la seva ponència i a quatre més amb ell. Es trobaven al menjador per esmorzar a dos quarts de nou i anaven junts al Palau de Congressos a peu. Feia fred, però era agradable. Van tenir temps de parlar, explicar-se d'on venien i on anaven, els seus projectes i així es van conèixer força. En realitat, no eren res de l'altre món. Ella com a filla de pagès que havia fugit a la capital per fer-se un futur, ell ja ho havia fet. La Teresa no coneixia encara el fracàs.

L'Enric ja estava de tornada, perquè havia estat facultatiu en un hospital durant set anys, fins que es va cansar, va demanar una excedència per doctorar-se i fer oposicions a la facultat, on havia aconseguit aquesta plaça, però no el satisfieia plenament ara que en duia quatre. I també lamentava el fracàs del matrimoni i de descendència. El seu projecte de vida era marxar a una altra facultat, trobar una plaça de Reumatologia, que era la seva especialitat. I separar-se o divorciar-se, potser refer la seva vida amb una altra dona i tenir fills. I quan ho deia, mirava amb els ulls ben oberts i brillants la seva alumna.

Ella intentava mirar a una altra banda, però així no l'havia mirat cap home.

El dia abans de marxar, la Teresa es va desmaiar a l'habitació, mentre feia la maleta. L'Enric es va espantar, però de seguida va detectar que havia estat una baixada de sucre, perquè esmorzava poc i havia estat moltes hores sense menjar res.

-Has d'esmorzar més o emportar-te caramels amb sucre perquè no et torni a passar.

-Sí, tens raó. Sento haver-te espantat. Ja em trobo bé. L'Enric li havia agafat la mà, i no li deixava anar.

-Et prendré el pols...

-No cal, estic bé, de debò...

-Deixa'm, em quedaré més tranquil... i li va comptar les pulsacions agafant-li el canyell amb delicadesa. I alhora no va poder evitar la temptació de retirar-li el cabell del front amb l'altra mà. Ella no va gosar de dir ni moure's. Aquella mà era tan càlida i suau! Però li donà un calfred, perquè mai no havia sentit una sensació tan agradable com aquella i s'enrojolà. Després li deixà anar la mà.

-Estàs bé, ara descansa i si vols et porto un entrepà.

-No, no cal. Estic bé. Podem anar a sopar després.

-Com tu vulguis. Si necessites alguna cosa, nomé m'ho has de dir...

-Se'm fa estrany tot plegat... ets molt atent amb mi... ningú ho estat mai, tret de la meva pobra mare... no entenc com amb la teva dona no us porteu bé...

-No has tingut mai xicot? –va gosar de preguntar-li en l'ambient de confiança que s'estava creant entre els dos.

-No... jo he estat només valorada pel meu intel·lecte, tothom em diu que sóc molt intel·ligent, volen dir que tinc facilitat per a l'estudi i comprensió, vaja, que aprenc de seguida... una estudiant d'excel·lent, vaja.

-Ets molt humil, és cert que tens un nivell intel·lectual molt elevat, superior a la gran majoria, i això et garanteix un futur professional brillant, si no desaprofites les ocasions, és clar, però si em permets, sàpigues que per a mi també tens un encant, no sé com dir-t'ho... em resultes atractiva. Molt atractiva.

-Quines coses que diu professor... no faci compliments, jo em miro al mirall, sap? Ja ho sé que no sóc gens agraciada, he sentit dir-ho a la meva pròpia família... dol però ho intento compensar... i crec que ho aconseguixo.

-No diguis això, el concepte de bellesa és subjectiu. A mi m'agrades, molt. La Teresa s'enrojolà, però va agrair les paraules del professor.

-Em farà agafar por, dient-me aquestes coses...

-Por de què? De mi? De l'amor?

-Ai, no segueixi...

L'Enric va agafar de les espatlles la Teresa, amb una mà alçà el cap d'ella perquè el mirés i després la va besar. A ella li semblà que una brisa suau li acarona els llavis. Ell va fer-li un altre, aquest cop més intens i ella, desconcertada i alhora, sadollada de necessitat, li va correspondre amb tota la força de la joventut inconscient i frisoza d'un plaer desconegut. Ell li descordà poc a poc els botons de la brusa, suaument, entre petó i petó, i ella li deixava fer, èbria d'afecte, desbordada per la situació. Ell li va anar traient la resta de la roba, mentre l'acaronava amb delicadesa però decidit a fer-se-la seva en cos i ànima. També es despullà i ensenyà la seva alumna a conèixer el seu cos. Ell passà els dits per la seva esquena, agafà els seus pits rodons i petits i els besà. Ella embogí de plaer. I es deixà fer. Ell gaudí com mai no ho havia fet, ni amb la dona ni amb cap d'aquelles alumnes a les quals havia conquerit sense voler. Ella creia que tot plegat era un somni. Es van besar encara més i van creure que junts serien feliços per sempre més.

A l'endemà van tornar a la classe i a la feina. Es van besar un cop més.

-No pots entrar, ja ho saps, és una residència d'estudiants...

-Ja ho sé, a casa tampoc ens podem trobar mentre hi hagi la meva dona.

-Què penses fer amb ella? Li diràs que estimes la teva alumna que et fa de secretària?

-No serà tan fàcil. Ja en parlarem.

-Em sembla que m'has seduït sense gaire esforç...

-T'ho has passat bé?

-Sí, ha estat meravellós.

-Jo també ho penso. Fins demà, Teresa. Cuida't.

-Fins demà. Una companya de la Residència va visitar-la a l'habitació en veure-la arribar.

-Hola Teresa, feia dies que no et veia...

-Mira-la ella... i on has estat si es pot saber?

-A Estocolm, amb el meu professor de Gerontologia.

-Què dius! Amb el Fajardo?

-Sí... l'he acompanyat a un congrés, ja saps que l'ajudo en algunes tasques...

-Sí, però això de viatjar és diferent... i com ha anat? No sé si saps la fama que té a la facultat... diuen que és un seductor –afegí en veu baixa.

-La gent xerra molt sense cap fonament –intentant treure-li importància.

-Ui, ui, ui, que t'has enamorat tu també... escolta, no sé si saps que és casat.

-Ho sé tot, gràcies per la teva informació.

-Està bé, però si vols un consell

-No, no el vull.

-És igual, te'l donaré, perquè em caus bé i em sabria greu que un individu com ell et fes mal. Si t'ho vols passar bé amb ell, com altres alumnes han fet, pren sempre mesures perquè també diuen que té fills repartits pel món –potser exageren- però algun en deu haver. I crec que tu ets una noia de pagès amb un futur brillant aquí, perquè tothom sap el que vals. És tot el que et vull dir pel teu bé, creu-me.

-Gràcies, Adela. En tot cas, ha estat ell qui s'ha m'ha declarat.

-Hòstia, nena! I que li has dit?

-Res, hem fet l'amor, ha estat fantàstic.

-Déu meu! Almenys haureu estat previnguts...-pregunta l'Adela sorpresa

-Que jo sàpiga no.

-I no penses fer res? Fins demà encara ets a temps, només m'ho has de dir, en puc aconseguir una, d'aquelles pastilles...

-No crec que passi res.

-Bé, ara me n'haig d'anar, vés amb compte amb aquest paio, Teresa.

-No em facis de mare, ja sóc adulta i estudio medicina.

-Ja, ja, ui de més verdes en maduren! Adéu, Teresa.

La Teresa pensà que l'Adela tenia raó en què almenys hauria hagut de tenir més compte, ella que estudiava Medicina no hauria d'haver fet l'amor sense preservatiu. I ell també hauria de ser responsable!

Quan l'Enric va arribar a casa, va trobar la don al sofà. Estava pensarosa.

-Hola, ja ets aquí... com ha anat?

-Bé, i tu què fas aquí?

-Voldria parlar amb tu seriosament.

-Deixem-ho per un altre moment, si no et sap greu, perquè estic cansat.

-No, ha de ser ara. Seu, si-us-plau.

-Està bé... de què vols que parlem?

-Enric, ja fa temps que tu i jo no ens ho passem bé junts, vull dir que cadascú es busca la vida. Sé que et diverteixes amb algunes alumnes. I jo, et confessaré, m'estimo un altre home i en volem casar. Per la qual cosa, et demano el divorci.

-No podia esperar fins a demà?

-No, Enric, Es tracta de la meva felicitat, potser de la teva també. No és que no t'estimi, a la meva manera, però comprendràs que ens avorrim mútuament, no tenim cap projecte. Potser si haguéssim tingut un fill... crec que el millor és que ens donem la llibertat.

-D'acord. M'agrada molt la Teresa, potser puc refer la vida amb ella.

-La teva alumna ? Però si és una nena innocent de vint anys i tu en tens quaranta! Que t'ho passis bé una estona amb ella, si ella vol, és una cosa, però que la pretenguis per sempre, és una... estàs boig?

-Escolta, no he demanat el teu parer, jo et dono el divorci, és clar, però no et fiquis en la meva vida d'ara endavant, jo no em ficaré amb la teva, ho entens?

-Està bé, demà demanaré hora a un advocat. No en parlem més, bona nit.

L'Enric no esperava que fos la dona la primera en demanar-li el divorci, el va sorprendre i alhora es va sentir ferit un altre cop en confirmar-li que estimava un altre. Va deixar la maleta a l'habitació, se'n va anar a una cafeteria, va beure un parell de cerveses i va anar-se'n a un hotel, des

d'on va trucar la Teresa. Li va dir que ja la trobava a faltar, que la volia veure, que la dona el deixava, que es divorciaria, que seria tot per a ella, que l'estimava i la Teresa no va poder assimilar-ho tot i li va respondre que a l'endemà ja en parlarien, que necessitava temps per pensar, que tot era nou i inesperat per a ella, que havia sentit dir coses d'ell, que no sabia si creure-s'ho i finalment li donà la bona nit.

A l'endemà, però, la Teresa es a quedar a l'habitació de la residència perquè no havia pogut dormir i estava trasbalsada. L'Enric la va trucar un cop i un altre, fins que ella li respongué.

-T'estava esperant al despatx aquest matí...

-Ja ho sé, és que m'he trobat malament...

-Què tens, et puc venir a veure?

.No, ho centro, no pots. Ja vindré jo, a les dotze.

-D'acord. Estic ansiós de veure't i besar-te.

-Um... Fins ara.

Quan es retrobaren a la tarda, la Teresa s'havia mig convençut que la seva amiga tenia raó, però al mateix temps se sentia molt afalagada per l'Enric, per ésser el primer home que se li declarava, l'únic fins llavors que s'havia enamorat d'ella, o almenys això deia, i que l'havia valorat també pel seu físic, no obstant això la seva inexperiència la feia sentir insegura i desconfiada.

Necessitava més proves.

L'Enric, en canvi, estava exultant, sadollat d'esperança d'iniciar una nova vida, una nova relació sexual que s'imaginava molt satisfactòria i un amor que traspassaria els límits de la temporalitat que suposa un enamorament. Es comportava com un col·legial, un jovenet que encara ho espera tot de la vida, incrèdul, confiat en la seva bona sort de trobar la dona que l'acompanyarà fins a la fi de la seva vida. Estava disposat a demostrar-li, a aquesta dona jove, forta i intel·ligent que l'estimaria sempre. Era conscient, malgrat la seva ceguesa, que hauria de ser pacient, perquè ja comptava amb què ella no li posaria tan fàcil.

Durant tres setmanes es van dedicar tots dos a provar-se i demostrar-se l'amor de l'un per l'altre. Es veien fora de classe, fora del despatx, en

una habitació d'hotel. Feien l'amor i parlaven del futur. Per a ell, era al costat d'ella. Per a ella, el més important era el seu futur professional. Ell li prometia ajut. I amor perdurable. Ella se'l mirava i l'avaluava.

Mentrestant, la dona del professor també feia els seus plans amb el seu amic. Ja havia parlat amb el seu advocat i començaven els tràmits del divorci. El matrimoni havia pactat les condicions, no hi haurien sorpreses. El pis se'l quedaria ell, perquè ella s'anava a viure amb la seva nova parella.

Van transcórrer dues, tres setmanes i tot anava bé en aquest sentit. Quan feia un mes de l'acord, la dona del professor va fer les maletes i va marxar al nou pis. Ell la va ajudar a baixar l'equipatge i a baix era l'Aníbal, que va venir a buscar-la amb el seu cotxàs. La Rita aspirava a poder deixar la feina perquè amb el negoci d'ell ja en tenien prou per viure folgadoament. En tot cas pensava que podria ajudar el seu marit a portar-lo. Era el que sempre havia desitjat, gestionar un negoci propi, però no havia tingut mai prou diners per posar-lo amb garanties d'èxit.

Aquell dia l'Enric es va quedar sol al pis, però confiava que per poc temps, perquè convenceria la Teresa que deixés la Residència i anés a viure amb ell. Com s'hi podria resistir? No li sobraven els diners, a la Teresa. Li oferia una possibilitat de resoldre el problema de pagar un habitatge. De fet, aquesta fou la raó principal per la qual la Teresa s'avingués a traslladar-se al seu pis. Va acceptar, però, segons les seves paraules, com a prova de les condicions de possibilitat de convivència amb ell. Era una prova de foc. Ell va acceptar-ho com a tal. L'afecte amb què la tractava la va convèncer.

I així començà una nova etapa en la vida de la Teresa, que va continuar estudiant per treure's la carrera amb notes excel·lents. Però l'Enric li demanava més implicació en la relació de parella per enfortir-la, deia.

Quan portaven tres mesos de convivència, la Teresa tingué la primera falta. Havien pres mesures, però cap és infal·lible. I quan va estar segura que estava embarassada, un impediment per a la seva carrera, li comunicà a l'Enric. Ell es va sorprendre en aquell primer moment, del fet i del poc entusiasme d'ella, però reaccionà de seguida i abraçà i besà la Teresa perquè desitjava tant tenir un fill! i que fos ella la mare del seu anhel l'omplia de joia. S'il·lusionà amb la criatura que havia de néixer sense que la Teresa la compartís, perquè per a ella era un entrebanc per

al seu futur. Li costava d'acceptar que seria mare als vint-i-u anys, mai no ho hauria dit.

D'altra banda, la Teresa no tenia mareigs ni nàusees ni cap altre símptoma propi del seu estat que li impedís continuar amb la seva vida normal, cosa que feia que se n'oblidés i es concentrés en els exàmens de final de curs. Ara no tenia gaire temps per ajudar l'Enric, el qual conscient que la situació havia canviat, l'eximia. Es proposava de tenir cura de la Teresa que seria mare del seu fill desitjat. Però també estava pendent de la resolució dels trasllats.

Començava a pensar que quan ella acabés la carrera, aniria bé que li donessin el trasllat a la universitat berlinesa sol·licitada des de feia temps com a professor convidat durant dos cursos. Ella podria fer-hi el doctorat, si volia, o demanar una beca d'investigació. Probablement no tindria cap problema amb l'idioma, perquè era plena d'estrangers i la llengua vehicular era l'anglès. Ell feia plans per a tots dos i per al nen, que tindria la millor cangur. Però no li ho havia dit, a la Teresa, fins que no ho veiés més a prop. De moment, encara no havia sortit la resolució i per això no calia fer-se massa il·lusions, tot i estar força esperançat.

La Teresa pretenia quedar-se a la facultat barcelonina, treballant a l'hospital, tot i que sabia que no era fàcil, però confiava que amb el seu expedient se li obririen més portes.

La Isabel, la dona del professor, se n'ha anat a viure amb l'Aníbal. Al principi, com en tot el prometatge, breu però intens, es mostrava molt atent i afectuós. La Isabel vivia la seva segona lluna de mel amb moltes expectatives de felicitat. Continuava treballant encara, però l'Aníbal li ha dit que no calia, que s'acomiadés de la feina perquè viatjarien amb freqüència. Ella veia amb esperança que li ensenyés el negoci, encara que l'Aníbal no semblava estar-ne gaire disposat, potser pensava que ella era sobrevinguda i no hi tenia res a pintar en el seu negoci. Potser creia que una dona no estava prou capacitada per portar-lo. El cas és que passaven les setmanes i no feia cap gest per fer-la participar en els seus afers, ben al contrari, s'ho feia venir bé perquè ella no fos present en els moments de feina, no tenia cap intenció de deixar-la assistir a cap reunió ni demanar-li cap opinió.

La Isabel s'acomiadà amb certa recança dels seus companys, quan copsà que no aprovaven aquella decisió. Només la Nati, amb qui tenia més confiança, havia gosat a preguntar-li què faria si no treballava. I ella havia donat una resposta poc convincent:

-Ai, Nati, hi ha tantes coses interessants per fer! Viatjarem i coneixerem món, gent... i suposo que més tard o més d'hora, l'Aníbal em deixarà manegar en els seus negocis. Estigues tranquil·la, Nati. L'Aníbal és molt afectuós amb mi, em valora molt, té molts diners i viurem en una casa fantàstica amb piscina, què vull més? És el que qualsevol dona desitjaria!

-Està bé, Isabel, et desitjo tota la felicitat del món, de debò.

-Gràcies, Nati, ja t'enviaré una postal. Ja us vindré a veure... í la va abraçar.

De fet, ni ella mateixa, semblava molt convençuda de tot el que havia dit, però creia que l'Aníbal necessitava una mica de temps per confiar-li les seves coses. Era lògic, pensava, perquè els homes són molt seus. Però què no faria possible l'amor?

Els primers mesos van passar-los amb la maleta amunt i avall. L'Aníbal se'n portava arreu el seu portàtil i quedava amb gent sense convidar la Isabel.

-Escolta, amor meu, m'haig de trobar amb un senyor avui a les quatre, he pensat que tu podries anar a comprar uns regals per a la família. A les dones us agrada això d'anar de compres. Compra't alguna cosa maca tu també. Té, paga amb aquesta targeta, ja saps el pin. Després et truco per sopar, eh? Ja sé on podem anar, ja veuràs et fascinarà...Demà ja marxem, si et dóna temps, pots començar a fer la maleta, ja saps que jo sóc un desastre per a aquestes coses.

Al començament no li importava, estava enlluernada i prenia paciència perquè en la fase d'enamorament gairebé tot s'accepta. Era conscient que sexualment la satisfieia com cap altre home no ho havia aconseguit i no tenia el perill de quedar-se en estat.

Després d'un període viatger, va venir el de convivència en el pis de l'Ametlla, on passava també algunes temporades la seva mare. A ella li agradava fer les coses a la seva manera, així que la Isabel l'esquivava i intentava posar el marit de la seva banda, error de novell en què no havia de caure no essent una dona joveneta recent casada. La mare tenia raó, qui ho dubtava?

-Estimada Isabel, no veus que la mare és una dona gran, que té més experiència i sap més com va tot a la casa? Pots aprendre d'ella. Només s'hi estarà fins a Nadal, després s'anirà amb el meu germà. Aquí hi cabem tots, hi ha espai per tothom i no cal que ens discutim. Per què no te'n vas a pintar o a jugar a tennis, com fan totes les dones dels meus amics?

-Però Aníbal, a mi...m'agradaria fer altres coses...

-Pots anar a jugar al bridge, al mus, a associacions de beneficència, al gimnàs... hi ha tantes activitats per fer...

-És clar, però jo estava acostumada a treballar, a gestionar el personal d'una gran empresa, tinc altres aspiracions... em creia que em deixaries participar en la teva empresa amb veu baixa, però que ell va poder oir amb claredat.

-Amor meu, oblida't de la feina, de negocis i gaudeix de la vida... i si te'n vas amb una amiga de viatge? T'anirà bé.

-No vull anar enlloc, vull estar amb tu, ajudar-te. De vegades... no sé, penso que em veus com un floreta que et fa l'amor, que jo no sóc res més per a tu...

-Però, què dius, Isabel? Se t'ha begut l'enteniment? Jo t'estimo... només que no pots participar en els meus afers professionals, jo i únicament jo prenc les decisions. Si ho penses bé, és millor per a tu, tindràs menys maldecaps, creu-me, perquè amb la crisi... tot s'està complicant.

Era una manera de dir, perquè en realitat el que passava era que el negoci no anava del tot bé degut al fracàs d'unes inversions molt arriscades en uns fons d'inversió que amb la crisi havien fet aigua. L'Aníbal s'assessorava amb el seu advocat i aquest li recomanava que reduís no solament les noves contractacions a sous baixos, sinó que prescindís dels treballadors més antics, oferint-los la prejubilació si calia i fes treballar hores extres sense pagar-les als que es quedaven. Les noves lleis de la reforma laboral que havia aprovat l'Estat, facilitaven no solament l'abaratiment de l'acomiadament, sinó també la temporalitat i els sous indignes.

Només havia d'aplicar-les a la seva empresa per fer-la rutllar sense deixar de guanyar.

I així va fer-ho, però l'esfondrament gradual de la seva empresa, heretada del seu pare i avi, no pas la mala consciència d'acomiar gent que feia més de vint-i-cinc anys que treballaven amb ell en un moment d'atur generalitzat, l'afectava i començà a ofegar les penes en gots de licor.

En moments d'embriaguesa, començà a pensar que la seva dona li havia portat mala sort. Es presentava tard a casa, primer dos cops a la setmana, després tres i en ficar-se al llit, on jeia la Isabel des de feia hores, pretenia fer l'amor tant si ella volia com si no.

Aquella nit la mare d'ell havia sortit a l'òpera amb unes amigues i encara no havia tornat.

-Aníbal, estàs borratxo, deixa'm estar, si-us-plau. Au, vés al sofà. Demà parlarem.

-No, no vull, ets la meva dona i m'has de satisfer... és el teu deure.

-No diguis bestieses de les quals te'n pots penedir, dutxa't i pren-te un parell de cafès, au fora, deixa'm dormir.

-Com goses fer-me fora de la meva habitació? –i l'agafà fort del braç.

-Deixa'm que em fas mal.

-Ah, és clar, és clar, et faig mal... doncs, tot és culpa teva, que ho sàpigues –va afegir, sense deixar-li anar el braç.

-De què em parles, jo culpable de què? Estàs ben borratxo i no saps el que et dius.

-Ah, no saps de què parlo, eh? Sort que no hi estàs ficada! –i va deixar-li anar el braç, per la qual cosa ella sospirà.

-Però de què m'estàs parlant?

-L'empresa... –i la mirà als ulls enrabiats- se'n va a la merda.

La Isabel tenia por, no entenia res, no l'havia vist mai en aquell estat, tan agressiu. Va intentar calmar-lo però el resultat fou el contrari.

-Sí, l'empresa, com ho has sentit, se'n va a la merda, per la teva culpa.

La Isabel s'adonà que aquell home estava fora de sí, que l'estava responsabilitzant sense cap raó del seu fracàs i això era molt perillós. Se'l va mirar atemorida.

Ell havia callat de cop, semblava que s'endormisqués abatut per la violència de les seves paraules. Ella s'hi va atansar per confirmar que s'adormia, però ell s'aixecà de cop i volta i li donà un mastegot que la va fer caure. Se la va quedar mirant i se'n va anar. Ella va romandre estesa a terra, plorant, no se'n sabia avenir de tot plegat. No estava disposada a tolerar-li això, però això significava que l'havia d'abandonar? Que havia estat un fracàs aquella relació? I mentre ell era a la sala d'estar, on encara es va servir una altra copa, la Isabel es va recuperar del cop i va fer la maleta, disposada a marxar almenys fins que ell li demanés perdó i tornés a ser el d'abans, potser amb un tractament es guariria d'aquella mena de bogeria...

-On vas tu?

-Me'n vaig... no puc estar amb tu d'aquesta manera, no et penso tolerar que em maltractis, necessites ajut extern, quan t'adonis del que has fet i resolguis el teu problema, em busques i en parlem.

-Tu no te'n vas enlloc.

-Adéu –digué obrint la porta del pis.

-Vine aquí, mala pècora!

La Isabel va córrer com va poder escales avall i un cop al carrer, volia agafar un taxi, però no en veia cap. Feia un bon xàfec. Va córrer per l'acera mentre anava mirant enrere atemorida. No sabia on anar. Va decidir ràpidament passar la nit en un hotel. Ja tindria temps de pensar què faria després. Havia d'acceptar que no podia anar enlloc més, de moment. Però havia de trobar un taxi aviat. Finalment, en va veure un.

-De pressa, porti'm a l'hotel... Calderón, si-us-plau.

-Molt bé, senyora. Li poso la maleta al darrera. En dies així, no ens agrada sortir, però és la nostra feina. Està xopa! Pugi, de seguida li porto al destí, allí es podrà dutxar amb aigua calenta. En aquesta època entomar la pluja no és bo, jo sé d'un oncle que es va morir de pulmonia... Sí, això de mullar-se els peus a l'hivern...no és convenient.

-Sí, està bé... –va respondre sense cap ganes de xerrar amb el taxista.

A l'hotel va demanar una habitació, va pujar-hi i es va estirar al llit, va plorar fins que s'endormiscà. No tenia gana, tot i que feia hores que no havia menjat i ja era passada l'hora de sopar. Es va dutxar amb aigua calenta i després es va posar al llit, tenia son, maldecap, tristesa, amargor. Volia dormir per oblidar encara que fos per unes hores.

A l'endemà es despertà amb una sensació estranya. Tenia calor, se sentia marejada i es va tocar el front, tenia febre. Va demanar un analgèsic a la cambrera de l'hotel, la qual en veure l'estat de la senyora va avisar a recepció i aquesta va fer venir el metge de l'hotel, el qual va diagnosticar-li una grip.

-Senyora, en el seu estat li recomano que vagi a casa d'un família o amic, perquè a l'hospital, saturat com està, no la voldran per una grip.

-Uf, no sé on anar, he tingut problemes amb la meva parella... la meva família no viu aquí..

-Jo si vol li demano una ambulància, però no li garanteixo que se l'emportin, aquests dies hi ha molta grip, ja sap com cada any... entendrà que l'hotel no vol responsabilitats...

-L'entenc. Puc trucar al meu exmarit. Sí, aniré a casa seva.

-Truco un taxi perquè la porti, va a càrrec de l'hotel.

-Està bé...

-Si necessita ajut, només m'ho ha de dir. No cal que passi per recepció – se'n va anar i es va quedar sola la Isabel enfebrada i trista.

-Gràcies, crec que me'n sortiré.

El taxi la portà a casa de l'Enric. Va trobar les claus al fons de la bossa, però trucà primer al porter electrònic. Ningú no va respondre i va pensar que l'Enric no era a casa. Va pujar al pis a poc a poc, fent tentines perquè estava marejada. Va posar la clau al pany i va obrir.

L'Enric havia anat a sopar amb uns companys del departament. Sempre feien el sopar de fi de curs. La Teresa s'estava dutxant i no va sentir cap soroll. La Isabel va anar a l'habitació, va deixar la maleta al peu del llit i s'hi va estirar. Es va quedar dormida. Mentrestant, la Teresa s'eixugava i es posava crema hidratant. Quan va enllestir, anà a la cuina a fer-se el sopar i no va oir ningú. La Isabel ja dormia. La Teresa es va fer una truita i després de menjar-se-la, seguida d'una poma, es posà a estudiar a la butaca del menjador. La Isabel seguia dormint i l'Enric continuava amb els amics.

Quan la Teresa notà cansament, s'enretirà a l'habitació. Va entrar i va encendre el llum.

-Déu meu! –va xisclar en veure una dona damunt el llit. La Isabel es va despertar i veié la Teresa, però no va tenir esma de cridar.

La Teresa tirà enrere i des de la porta va preguntar qui era ella.

-Qui és vostè? Què hi fa aquí? Com ha entrat? –va preguntar tot seguit mig histèrica.

-Sóc la dona de l'Enric –va respondre amb veu baixa.

-Però vostè... no ho entenc, no us divorcieu?

-Sí, però... és llarg d'explicar i ara no... no puc... estic malalta, per això he vingut.

La Teresa s'hi va atansar per veure-la millor i comprovà que aquella dona que deia ser la dona de l'Enric feia mala cara.

-Què li passa? Per què ha vingut aquí i no s'ha quedat a casa seva... havia de cridar un metge o anar a l'hospital.

-Tinc grip, però no puc tornar a casa meva, vull dir a casa de la meva parella, perquè... –va respondre gemegant gairebé. Es va fer un breu silenci i després entre plors continuà:

-L'Aníbal estava borratxo... m'ha pegat, me n'he anat a un hotel però allí no m'hi han volgut així... tinc febre.

-Està bé, per què no trucava l'Enric? –li preguntà mentre li posava la mà al front i comprovava els blaus que li sortien del mastegot i la caiguda.

-He picat a baix, no ha contestat ningú, em creia que no hi era.

-No hi és, efectivament, ha sortit. Vaig a buscar un termòmetre, deu estar a 39. Buscaré a la farmaciola un analgèsic, li faré prendre una tassa de brou calent i ja veurà com li va bé. Li portaré gel també, per a la cara. Però abans l'ajudaré a anar a l'altra habitació i despullar-se. Ha de fer llit uns dies. Trucaré a l'Enric.

-Gràcies. Ets la Teresa, oi?

-Sí, ara torno.

Va treure de la nevera un pot de brou i el va posar a escalfar. Després va fer el llit i acompanyà la Isabel a l'habitació dels convidats. Llavors va trucar l'Enric.

-Enric, em sap greu trucar-te en aquests moments, però és que... en fi, la teva dona és aquí amb una grip... i convindria que no vinguessis massa tard.

-La meva dona a casa meva? Però per què?

-Diu que el seu company s'ha posat violent i l'ha pegada, té alguns blaus. Molta febre...

-Està bé, a la farmaciola tinc...

-Ja ho he trobat. Me'n faig càrrec.

-Està bé, quan acabi de sopar vindré, si empitjora... Truca'm.

-Sí. Trucaré una ambulància, si cal, no pateixis.

-Gràcies, Teresa.

Abans de mitja nit, l'Enric arribava a casa. Observà la Isabel que dormia, encara tenia febre, però menys.

-Teresa, haig d'esbrinar què ha passat, però no la puc fer marxar ara, vull dia que s'ha de quedar uns dies... després de la grip, no pot tornar amb ell si la maltracta.

-Ho entenc, si vols me'n vaig, ja trobaré una habitació d'hotel de moment.

-No, no, em sap greu... escolta, per mi no cal que te'n vagis. Ella haurà de marxar, però dintre d'uns dies. No té enlloc per anar si no pot tornar amb ell. No té família aquí, va deixar la feina...

-No passa res, és una situació inesperada i provisional... és la teva dona encara.

-Gràcies per la teva comprensió, Teresa.

-A més, dintre de dues setmanes haig d'anar al poble, a la boda del meu germà. M'hi puc quedar uns dies més.

-Bé, ja veurem, a la millor ja haurem resolt el problema.

-Hauria de posar una denuncia.

-No sé si voldrà, tindrà por. Ja parlaré amb ella quan estigui millor. Ara s'ha de recuperar d'aquesta grip.

Durant la primera setmana, la Isabel va dormir molt i semblava que, al marge de la grip que li servia d'excusa, no volia fer altra cosa. No es veia capaç d'afrontar la nova situació. Es deprimia i feia servir la convalescència per no marxar d'aquell pis on havia transcorregut molts anys i considerava casa seva. Reconeixia en el seu interior que s'havia equivocat en demanar el divorci i s'adonava que havia de buscar una solució. No gosava de tornar a casa de l'Aníbal ni tan sols respondre les seves trucades. Li havia deixat missatges demanant-li perdó, però ja

havia agafat por i no se'l creuria com altres dones que tornen amb ells i així es posen a la boca del llop.

L'Enric intentava parlar amb ella, però l'esquivava.

La Teresa va marxar al poble amb l'esperança que quan tornés ja no hi fos. A casa seva va amagar el seu embaràs. No volia donar explicacions. Ella estudiava i prou, de fet és el que hauria hagut de fer, reconeixia de vegades. Ara aquella criatura que esperava podia ser una nosa per als seus objectius professionals. I no estava segura que s'estimés tant l'Enric. S'havia deixat emportar per l'instint i de vegades no s'ho perdonava, perquè quan feia anàlisi de consciència considerava que amb la seva intel·ligència havia hagut de ser capaç de dominar-lo i no caure en un error tan gros com una noia curta de gambals. Així que mentre va ser a casa, on gairebé no va parlar amb el seu pare, va dissimular com va poder el seu estat i celebrà la boda del seu germà amb una noia que se l'estimava de debò. Tindrien fills i serien feliços, probablement. Encara que no sortissin mai del poble, malgrat les seves escasses inquietuds intel·lectuals. Era ella qui s'havia complicat la vida. I llavors li venia a la memòria la dona de l'Enric i temia que no se la pogués treure de casa o que fos ell qui no gosés.

Efectivament, quan va tornar la Teresa al pis de l'Enric, encara hi vivia la seva dona.

-Ho sento Teresa, però està molt deprimida, no vol menjar, només vol dormir, es passa el dia plorant... no li puc dir ara que marxi, tinc por que faci una bestiesa, ho entens? Ara no es val per si mateixa, ha perdut la capacitat de raciocini... no sé què fer amb ella.

-Ja, ho entenc. És clar, ets el seu marit, has de tenir cura d'ella.

-Ets molt bona, molt comprensiva –i li féu un petó als llavis després d'agafar-la de la mà i abraçar-la.

-I què vols que faci jo? Vols que visquem tots tres a la mateixa casa?

-Entenc que és violent per totes dues...

-Tu mateix... està bé, me n'aniré.

-He pensat que et puc llogar un apartament prop d'aquí, per què sigui més fàcil per tots dos, ens veurem al despatx i sempre que pugui et vindré a veure, què et sembla?

-Sí, serà el millor, de moment... de fet, necessito temps per veure-hi més clar, tot plegat... tu, jo, el nen, la meva carrera... cal que ho repensi, no estic molt segura de res.

-Però Teresa, no ho dubtis: jo t'estimo com a ningú he estimat, et desitjo a tu i al nen, i vull que visquem plegats. Ja veuràs com tot s'arreglarà.

-Bé, ja veurem.

La Isabel estava deprimida, però també ho feia veure. Sabia que mentrestant no la deixaria marxar. Sabia també que la Teresa estava embarassada i això li despertava enveja i zel. No volia veure-la a casa seva. Faria tot el que estigués en la seva mà perquè l'Enric i ella trenquessin i el procés del divorci s'aturés. Volia reconquerir el seu marit per la seva conveniència i perquè la ràbia que la Teresa li donés un fill la rebotava. Havia decidit oblidar l'Aníbal pel seu propi bé, però tampoc volia quedar-se sola. Pretenia rectificar un error amb un altre.

La Teresa va intentar passar uns dies al seu poble sense que ningú no percebes el seu embaràs. Només se n'adonà el nou membre de la família, però no gosà dir res, perquè sabia pel germà que era soltera i estudiant. La família posava tota l'atenció en els nuvis, sobretot en la nouvinguda, la Laura. Era molt maca i més intel·ligent que el nuvi. Tothom ho pensava.

Viurien, almenys de moment, a casa del pare. La jove estava disposada a tenir-ne cura, perquè ella s'havia quedat orfe de joveneta i trobava escalfor familiar. El pare l'acceptava, la veia amb bons ulls i esperava governar-la encara. Amb poc temps, però, tots sabien que seria ella qui portaria la casa, qui prendria les decisions importants, qui voldria marxar si no podia manegar. Per això, fou el focus d'atenció, perquè la família, poc i mal avinguda, copsà les lluites de poder que molt aviat hi hauria a la casa i com que en elles no participarien els divertia imaginar-les.

La Teresa felicità sincerament els nuvis i només es va permetre donar un consell al seu germà:

-Et felicito de tot cor, Miquel, has trobat una noia que t'ajudarà i et cuidarà, tindreu fills i sereu feliços, n'estic segura. On penseu viure?

-A casa, amb el pare, no el podem deixar sol aquí... Teresa, no et pensis que et retrec res... tu has de fer el que sempre has volgut a Barcelona,

perquè vals molt i tens un gran futur. Però, jo, ja ho saps, només sé fer aquesta feina de pagès i aquí tinc els camps i els records.

-Au, Miquel, ets molt jove per parlar així... ella, la Laura, què en pensa?

-Està d'acord, crec que ens avindrem bé tots tres. Ella no té pares i tindrà cura del nostre pare com si fos el seu. És una noia excel·lent, generosa i comprensiva.

-No ho dubto, no, tot i que em sembla que té les idees clares... Bé, només t'aconsello que no trigueu en cercar el vostre espai, la vostra intimitat, vull dir que el pare no... ja m'entens, no manegui les vostres vides, ja saps que li agrada que els altres estiguin al seu servei. Només li consentia a la mare, perquè se l'estimava, que fes la seva. Abans que la Laura es pugui sentir malament, no sé... cohibida, coartada, incòmoda, marxeu. Si el pare es queda sol, no patiu, ja buscarem una solució.

-Teresa, fes la teva, nosaltres ja ens espavilarem.

-Està bé, jo he hagut de treballar com a cambrera per pagar-me la carrera. Ara no tinc diners, però si un dia en el futur, quan jo ja treballi, si em necessiteu, no dubtis en demanar-me'ls, em sents? Per a vosaltres, per al pare, per pagar una senyora que cuidi d'ell, per una residència, pel que faci falta. De debò, Miquel. No vull que pensis que me'n rento les mans perquè sóc allí. Per mi tampoc no és fàcil.

-Gràcies, ja ho tindrè en compte. Ens anirem trucant i veient de tant en tant.

-Sí... però ara trigaré en venir perquè començaré el darrer curs, després haig de fer oposicions, mentrestant m'hauré de buscar la vida per pagar l'habitatge, el menjar... l'assumpte de les beques està molt complicat.

-El pare no et dona res?

-Des que va morir la mare, no.

-Miraré de parlar amb ell, però no et puc prometre res.

-No discuteixis amb el papa per mi, no s'ho val, potser aconseguiré aviat una feina a Barcelona o a l'estranger... ja ens parlarem per telèfon o ens podem escriure.

-Potser jo et puc ajudar també...

-No, Miquel, ara tindràs més despeses, sobretot si voleu tenir fills.

-Sí, és clar.

La Teresa es va esforçar per no confessar al seu germà la seva situació real a la capital, perquè no volia decebre'l, ni a ell ni al pare. Per la qual cosa, sabia que fins després del part no es podia presentar a casa i millor fer-ho sense la criatura. Havia de presentar-se com a metgessa amb feina a un hospital de Barcelona, que era allò que s'esperava d'ella. Ni més ni menys. No se l'esperava ni tan sols aparellada ni capaç de concebre altra cosa que no fos un galimaties científic.

Quan va tornar a casa de l'Enric, la Isabel encara hi era, i malgrat la seva aparença plorosa, semblava haver-se assentat millor, cosa que no havia percebut ell.

-Escolta, ja et buscaré un apartament demà mateix... –va respondre ell.

La Teresa no va respondre res, se'n va anar amb la maleta i va tancar la porta darrere seu. La Teresa va intuir que la Isabel feia comèdia i va decidir marxar a un hotel, el més barat que trobés. Després intentaria tornar a la residència d'estudiants i pagar-se-la amb alguns estalvis, però no sabia fins quan li arribarien. Potser es veuria forçada a buscar una feina, però quina en el seu estat?

-Teresa!-va cridar ell. Demà et truco.

Però ella no es va girar. Llavors ell va anar corrents darrera d'ella, la va aturar i agafant-la del braç, la va besar.

-Teresa, t'estimo, no podria viure sense tu...

-Enric, tu has vist moltes pel·lícules... l'amor és una cosa i la convivència una altra. Ara per ara no podem conviure amb la Isabel pel mig. No t'adones que t'està engalipant? Sembla mentida que no te la coneguis!

-No, no, ets tu que no saps com és, ella està molt deprimida, de debò. I no sap on anar i què fer.

-En fi, quan ho sàpigues tu, el que vols fer, amb qui et vols quedar, ja m'ho diràs. Jo només et recordo que sóc jo qui porta un fill teu al ventre. Pensa-hi. Decideix. La Teresa va tombar cua i se'n va anar.

La Teresa va haver de respondre les preguntes del jutge, després d'haver estat convocada contra la seva voluntat. Després d'aquell dia en què va conèixer el seu fill a l'hospital, es va negar a col·laborar-hi. No va voler fer-se la prova d'ADN, volia seguir amb el son de l'oblit, però el noi estava disposat a descobrir la realitat, volia saber qui era i per aquest motiu, no pas per ressentiment, va remoure terra i cel per fer declarar tots els implicats, sobretot la seva mare biològica, qui havia d'aportar-li més que ningú altre més informació, per bé que dolorosa, del seu origen vertader.

La Teresa no volia recordar. Però ho va haver de fer i no va poder estalviar els detalls.

-Digui'ns senyora Teresa Valls, en quines condicions va tenir el seu fill?

-Vaig tenir-lo a l'hospital on treballa. Llavors hi estudiava encara. Bé, feia poc que m'havia llicenciat. El pare de la criatura no em va acompanyar perquè estava amb la seva dona. No volia deixar-la sola, deia que estava molt deprimida encara... Havíem perdut el contacte. Jo vaig deixar d'anar a les seves classes i de treballar amb ell quan va insistir en continuar vivint amb la seva dona. Em vaig haver de posar a fer algunes feines per viure, perquè també vaig rebutjar el pis que em volia pagar. Vaig deixar la residència també i vaig anar a un pis compartit. Vivia en una habitació amb dret a cuina. No volia caritat. Degut al meu estat, em vaig dedicar a fer feines administratives a hores, com ara portar la comptabilitat de comunitats de veïns i botigues. Després de tenir la criatura, vaig necessitar algú que tingués cura d'ell. S'hi va oferir una companya de pis que treballava a les tardes.

-Com va perdre el seu fill, senyora. Teresa Valls?

-La meua companya es va posar malalta i va haver de marxar del pis. Jo seguia treballant a hores i feia pràctiques del MIR. Vaig anar a buscar ajut a l'Enric, el pare de la criatura. Esperava entendre-lo i que se' responsable. Al despatx no hi era, un company em va dir que s'havia traslladat. Sabia que ho desitjava de feia anys. Finalment ho havia aconseguit. Més tard, potser passaren tres mesos, vaig saber que havia fu

sense la seva dona, perquè ella em va buscar unes setmanes després, dolorida, perquè es pensava que havien fugit junts ells dos. O almenys això va dir-me. Em va donar llàstima, perquè havia lluitat per recuperar l'Enric. Esta aturada, amb una edat ja difícil per trobar una altra feina i més en els nostres temps... per això, vaig deixar que agafés el nen, l'acaronés i se sentís mare durant uns minuts. El nen se sembla al pare, va comentar, és molt maco i eixerit, va afegir. I li vaig veure els ulls brillants, desitjosos que aquell fos fill seu, però no ho era. Se la veia frustrada d'una hora lluny. Dolguda, enfonsada.

Fou llavors que es va oferir per tenir cura del meu fill fins que pogués fer-ho jo, perquè jo tingués temps per estudiar, per a les pràctiques, a canvi de res. Li vaig dir que no tenia diners per pagar-li, però que podia venir a casa per fer de cangur i podia disposar de la cuina per fer els seus àpats. Ella s'acontentà amb la meva proposta, perquè volia estar amb el nen per sobre de tot, ho vaig copsar. Vam acordar, doncs, que ella vindria cada matí i em cuidaria el nen fins que jo vingués a la tarda. Vaig creure que ens anava bé a les dues. I al nen, que no podia estar sol.

Van passar els dies i les setmanes, no vaig tenir cap problema amb la Isabel. Tenia bona cura del nen. Creixia fort i sa. Me'n refiava fins al punt de donar-li unes claus, per si algun dia jo havia de marxar d'hora o per treure a passejar el nen als migdies, abans de dinar. Ella marxava cap a les sis o les set de la tarda a casa seva. No xerràvem gaire, solament sobre el nen. I així transcorrien els mesos.

Un dia, quan el nen tenia sis mesos, vaig arribar a casa i no hi eren. Em va estranyar, però vaig pensar que potser havien sortit al carrer. Era un dia d'estiu i dintre de la casa hi feia una calor sufocant. Passava l'estona i no tornaven. Vaig trucar la Isabel per telèfon i no va respondre. Un cop i un altre vaig intentar posar-me en contacte amb ella i no n'obtenia cap resposta. Es va fer de nit i no en sabies res. Vaig preguntar a les veïnes, tampoc no en sabien res, cap d'elles l'havien vista amb el nen. Vaig baixar al carrer i vaig esbrinar a les botigues i supermercats del voltant. Ningú em va donar respostes útils. Ningú no els havia vist.

Em vaig posar molt nerviosa, vaig trucar la policia. Van dir-me que havia de deixar passar més hores. Vaig insistir, no podia esperar. Finalment va venir una patrulla i els vaig explicar el que passava. Em

van fer trucar més cops. Em van fer descriure la dona i el nen, em van demanar fotos. Del nen, sí en tenia. De la Isabel, no.

La policia va desplegar alguns efectius per la zona. Van buscar-los sense obtenir-ne resultats. Havien desaparegut. Van passar dies, setmanes, mesos i ja no en vaig saber res més, ni de la Isabel ni del nen. Com era possible? No entenia res, ni el motiu de la desaparició, ni com ho havia fet sense que la policia la trobés. Em creia que això només passava al tercer món, a les pel·lícules, a les novel·les, però que em passés a mi... vaig creure que era un mal son, no podia pensar en una altra cosa, no podia estudiar, no em podia concentrar en res. Però vaig aconseguir el MIR, perquè estava molt preparada i tot i el trasbals, la meva pertorbació psicològica i les neures que vaig desenvolupar arrel d'aquest afer increïble, vaig aconseguir una plaça a l'hospital.

Ja tenia feina, el que sempre havia desitjat, allò pel que havia lluitat des de joveneta, i ara que no m'havia de capficar professionalment, estava ensorrada emocionalment. No em parlava amb el meu pare, no tenia gaire relació amb el meu germà, el professor m'havia deixat i la seva dona se m'havia emportat el fill. Vaig sentir-me fracassada malgrat el meu èxit en els estudis i en la feina. Vaig passar la pena sola, no volia compartir la meva història i el meu dolor, perquè em semblaven tan increïbles que ningú no m'hauria cregut. Jo no tenia gaire tracte amb els companys, els professors i els metges de l'hospital, només el just. Era molt reservada i mai no em van preguntar en veure que no els volia explicar la meva vida com feien altres. A l'hospital tots m'admiraven i comentaven la meva excel·lència. Em vaig fer un lloc i una fama en el centre hospitalari, era el que jo volia. De la meva vida particular, de les meves misèries o desgràcies, ningú no n'havia de fer res. Sóc així. Vaig intentar superar-ho amb el temps, implicant-me molt en la feina. Vaig aconseguir una certa calma amb el temps. No hi podia fer res. O sí?

-Senyora Valls, per què no es va voler fer la prova d'ADN quan el seu fill li vaig demanar?

-No volia remoure el passat, m'havia oblidat del meu fill, vull dir que... no ho sé ben bé, potser em remordia la consciència...

-Per què?

-Potser perquè pensava que no havia lluitat prou per ell, no tant com per la meua carrera professional. Potser vaig refiar-me massa d'aquella dona... per egoisme, perquè la meua obligació era fer-me càrrec del meu fill personalment... no ho sé, hi he donat tantes voltes! M'he arribat a odiar de vegades. M'he concentrat molt en la feina per oblidar...

El seu fill, assegut a la primera fila, tenia els ulls plorosos. Quan ella es va aixecar, la va anar a buscar i la va abraçar. Se la va emportar a fora i llavors ella explotà i es va desfer en plors que havia ofegat durant molt de temps. Fill meu, fill meu –li deia, mentre l'abraçava i li feia petons, tot i que ja era un desconegut.

El fill no estava satisfet completament, perquè encara no sabia com havia anat a parar a la dona que l'havia recollit i criat com si fos fill seu. No obstant això, després del testimoni de la seva mare biològica, va considerar injusta la denúncia contra la mare adoptiva, en considerar que no havia pres conscientment el fill a ningú, només es va emportar un nen abandonat per la vertadera segrestadora. Va demanar que fos retirada l'acusació. Tot plegat era estrany, però com esbrinar després de tants anys el que havia succeït realment? Va demanar que es reobris l'expedient i es busqués la Isabel Torn Gallart. La policia no va trobar cap informació amb aquest nom.

Les relacions entre la Carme i el fill es van ressentir, mentre que es van iniciar les de mare i fill. La Teresa va voler donar les gràcies a la Carme per haver criat i donat una educació al seu fill. Tots tres es van trobar i van parlar de la seva infantesa i dels seus sentiments. Però duraren poc les converses perquè el noi va marxar a l'estranger i es van quedar soles un altre cop. De la Isabel, la policia continuava sense saber-ne res de res.

Ni el Vicenç o Sergi, ni la Teresa ni la Carme van esbrinar mai què havia succeït des del moment en què la Isabel s'emportà el nen de casa de la seva mare biològica i va anar a parar al metro on la Carme el trobaria i el recolliria.

La Teresa havia denunciat la desaparició del fill, però la policia mai no va poder resoldre el cas. També van intentar localitzar el pare, però l'Enric era mort.

Després d'arribar a Alemanya, ocupar la vacant somiada i habitar-se a la nova vida, havia emmalaltit greument. Un càncer pulmonar detectat massa tard se l'havia endut en tres mesos. No van localitzar cap família. Només se'n va assabentar la Isabel, però s'ho havia callat. Potser per això havia desitjat tenir entre els seus braços el seu fill i havia anat a veure la Teresa.

L'havia mentit. Sabia perfectament que no havien fugit junts. Que mai més fugiria amb ningú el seu marit. Com sabia que el seu matrimoni havia estat un fracàs i ja no tenia remei, que l'havia deixat sola i això no li perdonava. Potser per això va voler emportar-se el fill de la Teresa, també enganyada i abandonada però amb un fill i una carrera que era per a ella el més important.

El Sergi era massa petit per recordar que la Isabel se l'emportà amb el cotxet a la placeta. Era massa petit per adonar-se que aquella dona de confiança, perquè tenia cura d'ell, estava malalta. La seva era una malaltia que tenia el seu origen en la decepció, en el desengany, en la ràbia i l'enveja, en la soledat i en la frustració. I no sabem fins quin punt en la venjança. El cas és que prengué com a víctima directa l'ésser més feble i com a víctima en segon pla la seva mare.

Aquell dia eren a la placeta la Isabel i el nen en el seu cotxet, ben endormiscat, com sempre després del biberó. Tenia ganes de caminar la Isabel i en comptes de mirar el rellotge i tornar cap a casa, va decidir anar més enllà, ella amb el cotxet. Arribà al capdavant del carrer i no

mirà enrere, va continuar. Va pensar que havia d'agafar el metro perquè desitjà de sobte anar a casa seva. Va baixar les escales. No tenia ningú al voltant, ningú s'adonà que ella i el cotxet amb el nen es van aturar a baix les escales. Ningú es va adonar que ella tornava a pujar sense el cotxet. Ningú va veure-la caminar fins a casa seva. S'hi va tancar. Va estar cavil·lant durant hores, tancada a la seva habitació. Va adonar-se de sobte que havia deixat el nen al metro.

Foren només uns segons de llum, després s'apagà i es va tornar a tancar en la seva closca hermètica. Així passaren les hores. Després, com una somnàmbula, agafà algunes peces de roba i sabates, objectes personals d'higiene i les va ficar en una bossa. Sortí per la porta sense idea d'on anava. Però no tornar d'on havia vingut. Ni al metro, ni a casa de la Teresa. Va marxar. Agafà un taxi i li va dir al taxista que volia tornar al seu poble. El taxista se la va mirar i preguntà on era el seu poble. Es fregà les mans, veié un bon negoci.

-A la Sènia.

-Ah molt bé! –pensà que mai havia agafat una carrera tan llarga. Va pensar que l'havia d'advertir sobre el preu, que no fos que anés fins allí i després no cobrés.

-Però això és lluny... li costarà car, exactament...-va afegir el taxista.

-Tant és, el que sigui... no pateixi.

-Bé, com vostè vulgui. Anem cap allí, doncs. Arribarem al migdia, hi ha dues hores i mitja de trajecte aproximadament.

-Molt bé.

La Isabel no va parlar més, tot i que el taxista intentà iniciar més d'una conversa. Finalment, en vista de l'èxit, va posar música.

I arribaren al migdia, al Passeig de la Clotada, ella va pagar el que el taxista li va demanar sense cap queixa del preu. Va caminar encara dos carrers més enllà, va entrar a una casa i s'hi va tancar per sempre més.

L'Hospitalet de Llobregat, octubre de 2018
ROSAMARIASERRA.CAT